

BBT Financiën en Begroting Begrotingsopmaak 2024

Matthias Diependaele

Vlaams Minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed

I. INHOUDSTAFEL

I. INHOUDSTAFEL.....	2
II. INLEIDING DOOR DE MINISTER	4
III. SAMENVATTING.....	5
IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN.....	10
1. Transversale en horizontale doelstellingen	10
1.1 Uitvoering van het Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030 (VEKP).....	10
1.2 Uitvoering van het Luchtbeleidsplan 2030	10
1.3 Het Actieplan ter preventie van extremisme en polarisatie	10
1.4 Het Europees voorzitterschap	11
V. BELEIDSVELD I. BUDGETTAIR BELEID.....	12
1. Enig inhoudelijk structurelement: budgettair beleid	12
1.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structurelement	13
SD 1: We bewaken de houdbaarheid van onze overheidsfinanciën	13
SD 2: We versterken het budgettair beleid tot een evidence informed beleid met aandacht voor transparantie en leesbaarheid	14
1.2. Operationele doelstellingen	15
OD 1: We streven naar een evenwichtige begroting.....	15
OD 2: We ontwikkelen belangrijke indicatoren voor beleidsmonitoring in de relatie tot de begroting	15
OD 3: We vereenvoudigen en optimaliseren het begrotingsproces	15
OD 4: We evolueren naar een begrotings- en consolidatietool	16
OD 5: We maken werk van een Vlaams subsidieregister en een breder Vlaams subsidiebeleid	16
OD 6: We verankeren beleidsevaluaties en uitgaventoetsingen (spending reviews) structureel in het begrotingsproces.....	17
OD 7: We maken verder werk van de periodieke rapportering en zelfevaluatie bij grote projecten en programma's.....	17
1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar	18
1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)	19
1.3.2. Overige entiteiten onder gezag	26
Entiteit: Vlaams fonds voor de lastendelging (VFLD)	26
VI. BELEIDSVELD II. FISCALITEIT	28
1. Enig inhoudelijk structurelement: fiscaliteit	28
1.1. Strategische doelstellingen.....	28
SD 1: We brengen de Vlaamse fiscaliteit in overeenstemming met de noden van de hedendaagse samenleving.....	28
SD 2: We verhogen de efficiëntie van de inning, invordering en handhaving van Vlaamse belastingen.....	29

1.2. Operationele doelstellingen	29
OD 1: We stimuleren de renovatie van gebouwen.....	29
OD 2: We heroriënteren diverse vrijstellingen inzake onroerende voorheffing.....	30
OD 3: We blijven inzetten op het correct innen van belastingen in eigen beheer.....	30
1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar	31
1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)	31
VII. BELEIDSVELD III. FINANCIËLE OPERATIES.....	46
1. Enig inhoudelijk structurelement: financiële operaties.....	46
1.1. Strategische doelstellingen.....	47
SD 1: We ontwikkelen en versterken een evenwichtige financieringsstrategie voor Vlaanderen	47
1.2. Operationele doelstellingen	48
OD 1: We bewaken (op termijn) de schuldevolutie in de Vlaamse uitgavennorm	48
OD 2: We zorgen voor een gezonde mix binnen onze financiering.....	48
1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar	49
1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)	50
1.3.2. Overige entiteiten onder toezicht	59
VIII. BELEIDSVELD IV. BOEKHOUDING	61
1. Enig inhoudelijk structurelement: boekhouding.....	61
1.1. Strategische doelstellingen.....	62
SD 1: We evolueren naar een shared service center, waar de klant centraal staat	62
1.2. Operationele doelstellingen	63
OD 1: We zorgen voor een kwaliteitsvolle en betrouwbare boekhouding	63
OD 2: We blijven focussen op eenvormigheid en efficiëntie via gestandaardiseerde processen.....	63
OD 3: We verhogen onze klantgerichtheid	64
OD 4: We voorzien een jaarrekening die de toets van certificering kan doorstaan.....	64
OD 5: We begeleiden nieuwe en bestaande klanten in hun transitie	65
1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar	65
1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)	65
VII. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD....	68
1. Apparaatskredieten	68
1.1. Departement Financiën en Begroting	68
1.2. Vlaamse Belastingdienst (VLABEL)	71
2. Thema-overschrijdend.....	74
VIII. LIJST MET AFKORTINGEN.....	84
IX. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'	86
1. Regelgevingsagenda	86
2. Decreetsevaluatie-agenda	87

II. INLEIDING DOOR DE MINISTER

De voorbije jaren hadden we te kampen met verschillende crisissen, de gezondheidscrisis, de oorlog in Oekraïne, de energiecrisis en de oplopende inflatie. Maar zoals ze zeggen *"Never waste a good crisis. Within crisis are the seeds of opportunity"*. Een crisis kan veel teweegbrengen, een verlangen naar nieuwe inzichten en oplossingen waardoor onze keuzes scherper dan ooit zijn.

Het begrotingstekort beperkt houden, blijft mijn missie. Vlaanderen heeft een gezonde begroting nodig, wil het de structurele groei versterken en bestand zijn tegen eventuele nieuwe crisissen.

Ook transparantie rond overheidsfinanciën en overheidsuitgaven blijft in 2024 een belangrijk punt.

We hebben de voorbije jaren al mooie stappen gezet in de omschakeling naar een nog bredere evaluatiecultuur. Het komende jaar gaan we verder aan de slag met de opstap naar meer beleidsevaluaties van subsidiekaders en uitgaventoetsingen. Nu uitgaventoetsingen en brede heroverwegingen verankerd zijn in de regelgeving gaan we een groeitraject starten zodat kennisdeling centraal wordt georganiseerd, uitgebouwd en uitgedragen.

Ook in 2024 blijf ik inzetten op een leesbare begroting, een nauwere band tussen beleid en begroting en het versterken van de linken tussen beleids- en begrotingsinformatie. Na de studie van de OESO en de audit van het Rekenhof rond prestatiebegroting gaan we aan de slag met de aanbevelingen die daaruit ongetwijfeld voortvloeien.

Uiteraard is 2024 ook een verkiezingsjaar, maar met het voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie en de plannen die in deze BBT worden geschetst, zijn er toch nog mooie werven in het verschiet.

III. SAMENVATTING

Binnen het beleidsveld Budgettaire beleid blijft het eerste speerpunt het bewaken van de houdbaarheid van onze Vlaamse overheidsfinanciën. Zoals in de Septemberverklaring aangegeven, ambiëren we tegen 2027 terug een begroting in evenwicht. De opbouw van een budgettaire buffer is broodnodig om bestand te zijn tegen de uitdagingen van de toekomst. Het Europese Stabiliteits- en Groeipact alsook de Vlaamse uitgavennorm en rapportering hierover in de meerjarenraming, kunnen hierbij dienen als budgettaire kompas.

Ik heb de voorgaande jaren al heel wat acties ondernomen om het budgettaire beleid te versterken tot een meer *evidence informed* beleid. Maar het blijft een groeitraject. Vanuit FB zetten we daarom nog verder in op de verdere optimalisatie van de BBT's en de koppeling van prestatie-informatie. Vanaf 2024 moeten alle BBT's relevante prestatie-informatie bevatten. Dit kan een kantelpunt uitmaken, waarbij de analyse van alle prestatie-informatie heel leerrijk is voor de verdere ontwikkeling van ons groeipad en de toekomstige instructies die daar uitvoering aan geven.

Om tot prestatiegericht begroten te komen, moeten we ook kritisch zijn over het geïmplementeerd beleid. Nu de uitgaventoetsingen (alsook de brede heroverwegingen) en de beleidsevaluaties van de subsidiekaders en subsidies regelgevend verankerd zijn, is het tijd om een stapje verder te gaan. Om het evaluatiebeleid van de Vlaamse overheid naar een hoger niveau te tillen, brengt het departement bijvoorbeeld de bestaande evaluatiepraktijken in kaart. Hierbij is het de bedoeling te analyseren wat we kunnen leren van reeds bestaande goede praktijken, zowel binnen de Vlaamse overheid als daarbuiten.

Vlaamse subsidies moeten doeltreffend en doelmatig worden ingezet. Ondanks de vele stappen die hiertoe al gezet zijn, voorzie ik nog verdere acties om hiertoe te komen. Zo voorzie ik de nodige capaciteit bij de Inspectie van Financiën om het Verstrengd Toezicht Subsidies (VTS) ten volle te kunnen opnemen en plaatste het Departement FB een opdracht in de markt om vanaf 2024 de nodige licenties te bekomen op een gebruiksvriendelijk subsidiefraudedetectiesysteem. Verder verhogen we de kwaliteit en de mate van detail van de gegevens in het subsidieregister via het toevoegen van de grootboekboekingen in de OraFin-verrijkingstool en de omschakeling naar de derde versie van de Interbestuurlijke Producten- en Dienstencatalogus. Tot slot is in 2024 ook de 'release' voorzien van de nieuwe applicatie 'Verstrengd Toezicht Subsidies' (VTS) die de Inspectie van Financiën kan ondersteunen bij het systematisch beleidsdomeinoverschrijdend toezicht op toegekende en uitbetaalde subsidies.

Om een deel van onze relanceprojecten te financieren, kunnen we een beroep doen op Europese middelen van de Faciliteit voor Herstel en Veerkracht. Naarmate de uitvoering van het Belgische Plan voor Herstel en Veerkracht (PHV) vordert en de vooropgestelde mijlpalen en streefdoelen behaald worden, kunnen hiervoor telkens bijkomende betaalaanvragen worden voorbereid en ingediend.

Ook de vereenvoudiging en optimalisatie van het begrotingsproces is voor 2024 een belangrijk speerpunt voor het Departement FB. In het voorjaar is namelijk de uitrol voorzien van de metadata-applicatie BCT naar de andere beleidsdomeinen en hun rechtspersonen. Hierbij worden ook nieuwe modules toegevoegd voor herverdelingen, de meerjarenraming en de aangepaste begrotingen voor rechtspersonen. BCT wordt een *gamechanger* vanaf BO 2025 en BU 2024. Om de overgang naar een nieuwe regering op begrotingstechnisch vlak nog vlotter te laten verlopen, voorziet het departement bovendien een koppeling tussen BCT en het overkoepelend registratiesysteem van adviezen van IF en begrotingsakkoorden (KRAB).

Het Departement FB blijft ook ondersteuning bieden met betrekking tot grote projecten en programma's. Hiertoe wordt periodiek een technisch overleg ingepland.

Voor het beleidsveld Fiscaliteit blijf ik inzetten op manieren om de Vlaamse fiscaliteit meer in overeenstemming te brengen met de noden van de hedendaagse samenleving. In dat kader lopen er twee studies om na te gaan wat het gedrag van Vlamingen kan beïnvloeden als het gaat over de aankoop en het gebruik van hun voertuig. De resultaten van die studies zijn beschikbaar in de lente van 2024 en vormen de basis voor het beleidsvoorbereidend werk voor de volgende legislatuur.

De Vlaamse woningmarkt is verouderd en heeft energetisch nog heel wat marge voor verbetering. Naast de initiatieven die ik al nam binnen de Vlaamse fiscale bevoegdheden, heb ik ook bij mijn federale collega gepleit voor het permanent behoud van het verlaagd btw-tarief voor sloop en heropbouw.

Uit onderzoek blijkt dat diverse Vlaamse sportclubs de vrijstelling voor de onroerende voorheffing momenteel nog niet aanvragen voor hun sportinfrastructuur. Een volledige automatisering van de toekenning van die vrijstelling blijkt niet mogelijk, maar VLABEL zal samen met Sport Vlaanderen analyseren hoe de aanvraagprocedure verder vereenvoudigd kan worden.

VLABEL blijft uiteraard ook inzetten op het verhogen van de efficiëntie van de inning, invordering en handhaving van Vlaamse belastingen. Een goede handhaving zorgt immers mee voor een hogere fiscale compliance. Zo worden er naast de drie extra interventievoertuigen vanaf 2024 ook twintig extra controleurs ingezet voor de wegcontroles. Vanaf 2024 willen we die wegcontroles ook nog efficiënter maken. Waar voorlopig enkel de niet-gekeurde bedrijfsvoertuigen (hoofdzakelijk vrachtwagens) gericht uit het verkeer gehaald kunnen worden, zorgen we dat dit vanaf 2024 ook kan voor de niet-gekeurde personenwagens en lichte vrachtwagens. Hiertoe zijn onder meer een verruiming van het protocol met GOCA en een aanpassing van het intrafederaal controleportaal vereist.

Daarnaast zet VLABEL ook in op concrete initiatieven om de inning van de belastingen te verbeteren. Zo zal de QR betaalcode op de aanslagbiljetten niet langer alleen onmiddellijke betalingen, maar ook uitgestelde betalingen mogelijk maken, bijvoorbeeld op de vervalddag. Verder blijft VLABEL streven naar een betere uitwisseling met de federale overheidsdiensten wat betreft de informatie over buitenlandse tegoeden.

Hét speerpunt voor het beleidsveld Financiële operaties blijft het streven naar een zo evenwichtig mogelijke financieringsstrategie voor Vlaanderen. Net als de voorgaande jaren blijven we ons brede gamma aan financieringsinstrumenten en -bronnen in 2024 doordacht inzetten om aan de Vlaamse financieringsbehoeften te voldoen.

Het blijft hierbij uiteraard cruciaal om de schuldevolutie te bewaken. Naast de recente Vlaamse uitgavennorm vormen ook de aanbevelingen van het schuldcomité hiervoor een belangrijk instrument. Zo houden we bijvoorbeeld rekening met de aanbeveling van het schuldcomité inzake de verhouding vaste en vlottende schuld.

Een andere blikvanger voor 2024 is de voorziene lancering van een webversie van het participatieregister. Zo scheppen we transparantie rond het participatiebeheer van de Vlaamse overheid.

Tot slot is ook een belangrijke impact weggelegd voor de overname van de schulden van diverse fusionerende gemeenten door de Vlaamse overheid. De schuldovername voor de lopende fusietrajecten is gepland voor 30 september 2024 maar vergt uiteraard de nodige voorbereiding door het Departement FB. De voorlopige raming is dat er voor 273,16 miljoen euro aan kapitaal wordt overgenomen van de betreffende gemeenten. Dit is exclusief intresten op de overgenomen leningen en bankkosten.

Binnen het beleidsveld Boekhouding staat de verdere professionalisering van het DC Boekhouding centraal. Het streven naar de evolutie naar een centraal expertisecentrum met toekomstgerichte technologie en werking wordt mee vertaald in de voorbereiding van de plaatsing van de overheidsopdracht voor het toekomstige ERP-systeem. Dat zogenaamde '*Finance On the Move*'-project (FOMO) vormt een belangrijke focus voor 2024. De planning is immers om eind 2024 of begin 2025 tot een gunning te komen voor een nieuw financieel systeem.

Daarnaast blijven uiteraard de vier bekende pijlers richtinggevend. Zo bewaakt mijn administratie de kwaliteit en betrouwbaarheid van de boekhouding onder meer door de verdere uitbouw van het 'continuous control' monitoring risicobeheerssysteem. Daarnaast analyseert het DC Boekhouding de pijnpunten van Orafin terwijl ze ook actief de kwaliteit van de boekhoudkundige informatie die via interfaces aangeleverd wordt, verbetert. Tot slot zorgt de ISAE 3402-rapportage voor externe validering dat onze financiële processen goed worden beheerst. Hierbij ambiëren we een jaarlijks auditrapport met een oordeel zonder voorbehoud.

Verder voorziet het DC Boekhouding de verhoging van de uniformiteit binnen de software, een kritische evaluatie van het wijzigingsbeheer ('*change request*') en de vernieuwing van de helpdesktool die *end of life* is. Bij dat alles houden we een open blik voor mogelijke opportuniteiten om de eenvormigheid en efficiëntie te verbeteren.

Aangezien klantvriendelijkheid en communicatie hand in hand gaan, maken we de informatie inzake de boekhoudregels laagdrempeliger voor onze collega's binnen de Vlaamse overheid door bijvoorbeeld de verfijning en aanvulling van de handleiding van de boekhoudregels. Daarnaast voorzien we ook communicatie naar, opleiding voor en betrokkenheid van de diverse klanten en stakeholders om hen optimaal voor te bereiden op het nieuwe financiële systeem.

Gelet op het streven naar een gecertificeerde jaarrekening zonder openstaande opmerkingen van het Rekenhof of een bedrijfsrevisor, zet mijn administratie verder in op de laatste openstaande werven. Het uitklaren van de problematiek van het eigenaarschap bij werken burgerlijke bouwkunde vergt nog meerdere jaren intense samenwerking met het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken. Daarnaast zetten we ook in op initiatieven om de ontbrekende waarderingen van kunstcollecties en terreinen en gebouwen te remediëren en om te komen tot een transparante weergave van de buitenbalansverplichtingen.

Ingevolge *Finance on the Move* (FOMO) stappen in 2024 geen nieuwe klanten in bij het DC Boekhouding. Voor bepaalde bestaande klanten is bovendien een intensieve ondersteuning nodig voor de verwerking van de financiële gevolgen van diverse herstructureringen.

TOTAAL - FINANCIËN EN BEGROTING, excl. apparaatsuitgaven en programma B**(duizend euro)**

	AO	TO	VAK	VEK
BA 2023	50.490.002	3.653	5.587.914	5.927.046
Bijstelling BO 2024	831.297	-613	851.184	819.156
BO 2024	51.321.299	3.040	6.439.098	6.746.202

PROGRAMMA CC - BUDGETTAIR BELEID**(duizend euro)**

	AO	TO	VAK	VEK
BA 2023	33.077.540	150	398.249	398.249
Bijstelling BO 2024	257.918	0	106.599	106.599
BO 2024	33.335.458	150	504.848	504.848

PROGRAMMA CD - FISCALITEIT**(duizend euro)**

	AO	TO	VAK	VEK
BA 2023	16.854.327	3.503	1.756.736	1.757.236
Bijstelling BO 2024	546.243	-613	-29.538	-29.538
BO 2024	17.400.570	2.890	1.727.198	1.727.698

PROGRAMMA CE - FINANCIËLE OPERATIES**(duizend euro)**

	AO	TO	VAK	VEK
BA 2023	449.357	0	3.426.169	3.764.801
Bijstelling BO 2024	135.914	0	773.589	741.117
BO 2024	585.271	0	4.199.758	4.505.918

PROGRAMMA CF - BOEKHOUDING**(duizend euro)**

	AO	TO	VAK	VEK
BA 2023	108.778	0	6.760	6.760
Bijstelling BO 2024	-108.778	0	534	978
BO 2024	0	0	7.294	7.738

IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

1. Transversale en horizontale doelstellingen

1.1 Uitvoering van het Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030 (VEKP)

In het kader van het bijgestelde Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030 werkt mijn administratie aan de ene kant beleidsopties uit om de fiscaliteit klimaatvriendelijker te maken en zet ze aan de andere kant in op de Vlaamse belangenbehartiging in dossiers op EU-niveau rond duurzame financiering en belastingen.

Zo heeft mijn administratie in 2022 een studie in de markt gezet om te onderzoeken wanneer en op welke wijze de Vlaamse fiscaliteit gericht als beleidsinstrument kan worden ingezet met het oog op een verbetering van het klimaat en de mobiliteit. De studie kijkt daarenboven naar welke aanpassingen aan de bestaande kilometerheffing mogelijk zijn om (een deel van) het vrachtverkeer naar de nacht te verschuiven. De resultaten van die studie worden medio 2024 verwacht. Die studie wordt hieronder eveneens behandeld onder SD 1 van het ISE Fiscaliteit.

Verder vermijden we een verhoging van de fiscale lasten op renovatie en pleiten we voor het onverkorte behoud van het huidige verlaagde btw-tarief voor sloop- en heropbouw voor het hele grondgebied. Hiervoor verwijs ik ook naar OD 1 van het ISE fiscaliteit. Nu de federale overheid een uitzondering zal voorzien op het non bis in idem principe inzake heffingen op fossiele brandstoffen, kan binnen de contouren van een samenwerkingsakkoord en conform het VEKP 2021-2030, de taks-shift ten voordele van elektriciteit en ter ontrading van het gebruik van fossiele brandstoffen vorm gegeven worden. De totale belastingdruk mag hierbij echter niet verhogen. Op die manier kunnen energetische renovaties en warmtepompen, investeringen die bijdragen tot de vermindering van de CO₂-uitstoot door emissiereductie, investeringen in elektrificatie van de mobiliteit en elektrificatie van bestaande industriële processen (meer) rendabel gemaakt worden.

Op EU-niveau volgt mijn administratie de lopende EU-onderhandelingen inzake de herziening van de energiebelastingrichtlijn (*Energy Taxation Directive, ETD*) van nabij op. De wijziging heeft tot doel om de minimumaccijnzen op energieproducten aan te passen aan hun energie-inhoud en milieuprestaties. Daarnaast verzorgt mijn administratie ook de Vlaamse coördinatie van het EU-taxonomiedossier. Via gedelegeerde handelingen ontwikkelde de Europese Commissie een gemeenschappelijke op wetenschap gebaseerde taal die voor financiële en grote niet-financiële ondernemingen in alle lidstaten bepaalt welke van hun economische activiteiten onder welke voorwaarden duurzaam (kunnen) zijn. In beide dossiers waken we, in samenwerking met de andere beleidsdomeinen, over de impact van de teksten op Vlaamse burgers en ondernemingen.

1.2 Uitvoering van het Luchtbeleidsplan 2030

In het kader van deze doelstelling verwijs ik eveneens naar de studie sturende mobiliteitsfiscaliteit, zoals omschreven onder punt 1.1 hierboven. In die studie onderzoekt het consortium TML-Cape namelijk of en hoe we de Vlaming naar een meer klimaatvriendelijke mobiliteit kunnen sturen, hetgeen aansluit bij de doelstellingen van het Luchtbeleidsplan. De resultaten zijn beschikbaar medio 2024.

1.3 Het Actieplan ter preventie van extremisme en polarisatie

Zoals voorgaande jaren bij de begrotingsopmaak al werd meegedeeld, is het Departement FB slechts beperkt betrokken bij de te implementeren acties. Voor een actuele stand van zaken verwijzen we dan ook naar de globale Voortgangsrapportage voor het actieplan ter

preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie 2020-2024 (VR 2023 2001 MED.0025/2BIS).

1.4 Het Europees voorzitterschap

Van 1 januari tot en met 30 juni 2024 neemt België het roterend voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie waar. Ook voor Vlaanderen betekent het voorzitterschap zowel een belangrijke verantwoordelijkheid als een kans. De Raad Economische en Financiële zaken (ECOFIN) valt onder categorie één van het (gedateerde) Samenwerkingsakkoord van 1994, wat wil zeggen dat enkel de federale overheid België vertegenwoordigt. Vlaanderen stelt zich constructief op en wil alles in het werk stellen om van het voorzitterschap, ook in de ECOFIN filière, een succes te maken.

Een zeer belangwekkend dossier vanuit Vlaams oogpunt is de herziening van het EU-kader voor economische governance. Voor Vlaanderen is het streven naar een gezond financieel beleid binnen een helder Europees kader de leidraad. Vlaanderen kijkt ook met belangstelling uit naar de geplande evaluatie van de Faciliteit voor Herstel en Veerkracht.

We willen het Europees voorzitterschap daarnaast aangrijpen om ons engagement tot duurzame en houdbare overheidsfinanciën uit te dragen en ons profileren als *state of the art* regio die altijd kan bijleren. Concreet organiseren we in het voorjaar van 2024 een conferentie rond het thema van prestatiegeïnfomeerd begroten en uitgaventoetsingen. Op dat evenement stelt de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) een studie voor waarin het Vlaamse traject tot op heden wordt doorgelicht, met aanbevelingen voor de toekomst. Daarnaast komt ook het Rekenhof mee reflecteren op basis van de audit die ze uitvoerden over het Vlaams prestatiegeïnfomeerd begroten. Tot slot bieden we met de conferentie ook aan andere EU-lidstaten een platform om hun goede praktijken op het vlak van prestatiegeïnfomeerd begroten te komen toelichten.

De uitgaven in het kader van het Europees Voorzitterschap rekenen we aan op het begrotingsartikel CB0-1CBG2AA-WT.

V. BELEIDSVELD I. BUDGETTAIR BELEID

Binnen het beleidsveld budgettair beleid is er slechts één gelijknamige ISE.

1. Enig inhoudelijk structurelement: budgettair beleid

Onder dit ISE worden de taken opgenomen die verband houden met de werkzaamheden rond het budgettair beleid en de begroting, waaronder:

- Opmaak begroting;
- Opmaak meerjarenraming;
- Opmaak monitoring;
- Opmaak begrotingsadviezen;
- Opvolging Europese dossiers;
- Coördinatie ESR-problematiek;
- Projecten in het kader van een leesbare begroting: transparantie en prestatiebegroting;
- Uitbouw van een BCT teneinde de rapporteringsmogelijkheden beter op elkaar af te stemmen en uit te breiden.

De volgende prestatie-informatie is relevant voor deze ISE:

Benaming	ESR-vorderingensaldo Vlaamse overheid
Definitie	ESR-saldo volgens economische hergroepering: het verschil tussen de ESR-ontvangsten en de ESR-uitgaven.
Relevantie	<p>Het ESR-vorderingensaldo is een belangrijke norm voor de begrotingen van de lidstaten van de Europese Unie. ESR is de Europese standaard voor nationale en regionale rekeningen en is daardoor Europees vergelijkbaar. ESR werd geactualiseerd in 2010 (ESR 2010).</p> <p>Het ESR-vorderingensaldo beperkt zich niet tot de BBT FB. Het vorderingensaldo wordt uitgedrukt voor het geheel van de Vlaamse deelstaatoverheid. De BBT FB is met name interessant om meer inzicht te krijgen in de belangrijkste ontvangsten die bijdragen aan het ESR-vorderingensaldo en een aantal uitgaven die bij FB worden begroot zoals de rente-uitgaven, indexprovisie of een centrale provisie.</p> <p>Bij een vorderingenoverschot (als dat saldo positief is) beschikt een sector (in dit geval de Vlaamse overheid) over financieringscapaciteit. Dat geeft de mogelijkheid om andere sectoren te financieren of om bestaande schuld te verminderen. Is dat saldo negatief (vorderingentekort), dan moet een sector lenen bij andere sectoren om zijn werking te verzekeren (financieringsbehoefte).</p>
Berekeningswijze	<p>ESR-vorderingensaldo is gelijk aan het saldo volgens de economische hergroepering, met uitsluiting van:</p> <ul style="list-style-type: none">- de opname van leningen en aflossing van schuld (ESR 9),- de kredietverleningen en deelnemingen (ESR 8),- de interne stromen: ontvangsten van en uitgaven aan de te consolideren instellingen. <p>De Vlaamse overheid gebruikt het ESR-vorderingensaldo zoals berekend volgens de 'voorschottenmethode' terwijl de HRF is overgestapt naar de INR methode die ook wordt gebruikt in de EDP rapportering. De INR methode volgt het ritme van de inkohiering en de afhandeling van de belastingdossiers van de</p>

	<p>belastingplichtige personen/huishoudens. Bijgevolg wordt de verdeling over de jaren van de Vlaamse opcentiemen op de personenbelasting sterk beïnvloed door het federaal inkohieringsritme.</p> <p>Intertemporeel bekeken komen beide methodes op hetzelfde neer terwijl er voor de betrokken jaren verschillen kunnen optreden.</p> <p>Zie de Algemene Toelichting voor bijkomende info.</p>
Bronnen	<p>Website van het Departement FB: https://fin.vlaanderen.be/uitvoering/de-vlaamse-rekeningen-uitgelegd</p> <p>Instituut voor Nationale Rekeningen: https://inr-icn.fgov.be/nl</p> <p>Nationale Bank: https://stat.nbb.be/Index.aspx?DataSetCode=CGDS1312</p> <p>Zie Statistiek Vlaanderen voor bijkomende info: https://www.vlaanderen.be/statistiek-vlaanderen/overheidsfinancien/saldo-van-ontvangsten-en-uitgaven</p>
Meetfrequentie	<p>Jaarlijks in november: de rekening weerspiegelt de werkelijke inkomsten en uitgaven.</p> <p>De begroting geeft een overzicht van de verwachte inkomsten en uitgaven.</p>

1.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structurelement

SD 1: We bewaken de houdbaarheid van onze overheidsfinanciën

In mijn vorige BBT's benadrukte en beargumenteerde ik steeds het belang van gezonde en houdbare overheidsfinanciën. Ook in het laatste jaar van de legislatuur wil ik dat nogmaals onderstrepen. Een gezondheidscrisis, oplopende energieprijzen als gevolg van een internationaal gewapend conflict, stijgende rentevoeten, enz. Het zijn stuk voor stuk pittige uitdagingen voor een begroting. De hoeksteen voor een succesvolle remediëring is een Vlaamse verantwoordelijkheid, namelijk het bewerkstelligen van houdbare overheidsfinanciën door middel van een begroting in evenwicht.

Een begroting in evenwicht (excl. Oosterweel), of minstens het streven ernaar vanaf 2027, blijft dan ook cruciaal. Vlaanderen moet voorbereid zijn op een volgende crisis met impact op de begroting. Wachten tot die volgende crisis zich aandient, is geen optie. Vlaanderen moet daarom nu werk maken van een evenwichtige begroting en van gezonde en houdbare overheidsfinanciën. Enkel zo bouwen we de budgettaire buffer op om bestand te zijn tegen de uitdagingen van de toekomst.

Het blijft ook belangrijk dat we de besprekingen over de herziening van de EU begrotingsregels, het Stabiliteits- en Groeipact (SGP), van nabij opvolgen. In april 2023 lanceerde de Europese Commissie drie wetgevende voorstellen. Die behandelen de wijziging van respectievelijk het preventieve luik van het SGP, het correctieve luik en van de voorschriften voor de begrotingskaders van de lidstaten. Het is mijn ambitie om op constructieve wijze bij te dragen tot het Belgische standpunt over de wijzigingen aan het SGP. We vertrekken daarbij van het standpunt van de Vlaamse Regering ten aanzien van de herziening van het SGP van januari 2022, waarin het belang van houdbare overheidsfinanciën en productieve investeringen centraal staat.

Om de Vlaamse economie na de coronacrisis zuurstof te geven, werd in 2020 het Vlaamse relanceplan Vlaamse Veerkracht in het leven geroepen waarvoor een bedrag van 4,3 miljard euro aan middelen werd ingeschreven. Die middelen werden gebudgetteerd op het daarvoor aangemaakte provisieartikel van het Departement FB (CB0-1CBG2AH-PR). De uitgaven voor de respectievelijke projecten werden niet op dat provisieartikel aangerekend. Volgens de noden van de specifieke projecten, werden de middelen herverdeeld naar de begrotingsartikelen van de betrokken beleidsdomeinen waarop de uitgaven door de bevoegde minister werden aangerekend en opgevolgd.

Van de 159 relanceprojecten in Vlaamse Veerkracht werden er 55 projecten ingevoegd in het Belgische Plan voor Herstel en Veerkracht (PHV) dat werd opgesteld om middelen te ontvangen uit de Europese Faciliteit voor Herstel en Veerkracht (*Recovery and Resilience Facility*, RRF). Naarmate de uitvoering van het PHV vordert en de vooropgestelde mijlpalen en streefdoelen behaald worden, kunnen de RRF-middelen worden aangevraagd via betalingsaanvragen. Onze Vlaamse begroting wordt met die Europese middelen aangezuiverd naargelang de middelen ontvangen worden.

België diende op 29 september 2023 zijn eerste betalingsaanvraag in. Als de Europese Commissie die aanvraag positief beoordeelt, keert zij begin 2024 de eerste schijf aan middelen uit. Vlaanderen ontvangt 38% van die middelen, conform de verdeelsleutel die werd afgesproken tussen de federale overheid en gefedereerde entiteiten. In 2024 werken we ook mee aan de voorbereiding en indiening van de tweede en de derde betaalaanvraag.

Het PHV werd ondertussen ook aangepast. Allereerst kwamen we daarmee tegemoet aan de verlaagde maximale financiële bijdrage (4,5 miljard euro in plaats van de oorspronkelijk geraamde 5,9 miljard euro). Daarnaast werd het PHV uitgebreid met een REPowerEU hoofdstuk. Ook in de Vlaamse projecten werden wijzigingen aangebracht en in het REPowerEU-hoofdstuk werden ook bijkomende Vlaamse investeringen opgenomen.

Het herziene PHV werd in juli 2023 ingediend bij de Europese Commissie. In de komende maanden moet het uitvoeringsbesluit nog worden goedgekeurd door de Raad. Daarna zal België een voorfinanciering van 20% van de middelen ontvangen. Een eerste schijf wordt begin 2024 verwacht. De tweede schijf wordt binnen de twaalf maanden na de goedkeuring van het uitvoeringsbesluit uitgekeerd. De REPowerEU middelen worden binnen België verdeeld volgens dezelfde RRF-verdeelsleutel.

SD 2: We versterken het budgettair beleid tot een evidence informed beleid met aandacht voor transparantie en leesbaarheid

De afgelopen jaren heb ik gewerkt aan het versterken van het budgettair beleid tot meer *evidence informed* beleid. Het uitgangspunt dat meer middelen steeds de oplossing zijn, is niet houdbaar. We moeten meer inzicht krijgen in de outputs en effecten van het Vlaamse beleid. Kritisch durven kijken naar wat we vandaag doen en hoe we dat kunnen verbeteren, is hierbij cruciaal. Meer middelen kunnen dan een optie zijn, maar we kunnen net zo goed een hervorming of een heroriëntering van de beleidsmaatregelen overwegen.

Waar de opname van prestatie-informatie in de beleids- en begrotingstoelichtingen voorheen optioneel was, wordt die vanaf begrotingsopmaak 2024 verplicht. In de instructie bij de BBT BO 2024 heb ik een aantal handvaten aangereikt om die richtlijn in de praktijk om te zetten. Op die manier wil ik de nodige ondersteuning bieden opdat het incorporeren van prestatie-informatie en indicatoren in de verschillende BBT's op een consistente manier verloopt. Een volgende stap in dit proces brengt de geleerde lessen in kaart en dit niet enkel vanuit het perspectief van de BBT's, maar ook vanuit het bredere perspectief van het evaluatiebeleid binnen de Vlaamse overheid en de centrale rol die het Departement FB hierin opneemt.

Onze bedoeling om meer aandacht aan prestatie-informatie te besteden, vraagt om contextualisering. Wat is de omgeving waarbinnen het beleid zich afspeelt? Werkt het beleid zoals verwacht? Hoe gaan we het beleid opvolgen? Contextualisering laat ons toe Vlaanderen te vergelijken met andere regio's en landen. Zo kunnen we ook uit ervaring elders leren wat werkt en hoe we de situatie in Vlaanderen kunnen verbeteren.

Het Departement FB initieerde als vervolg op de VBH oefening rond sociale correcties samen met Opgroeien en VUTG een uitgaventoetsing die losstaat van de door de regering besliste acht uitgaventoetsingen. Het onderzoek naar het overhevelen van kindgerelateerde maatregelen in de personenbelasting en de onroerende voorheffing naar het Groeipakket loopt verder.

1.2. Operationele doelstellingen

OD 1: We streven naar een evenwichtige begroting

Een begroting in evenwicht blijft een belangrijk principe om de houdbaarheid van onze overheidsfinanciën op lange termijn te garanderen. Er zijn verschillende manieren om dat te bewerkstelligen.

Via de uitwerking van een Vlaamse uitgavennorm en rapportering op geaggregeerd niveau hierover in de meerjarenraming, is de basis gelegd om een volgende regering te overtuigen dit budgettair kompas te omarmen. Uiteraard blijven de ontwikkelingen op Europees niveau inzake de hervorming van het stabiliteits- en groeipact van belang, alsook de doorvertaling op Belgisch niveau. De Vlaamse uitgavennorm alsook de door de OESO aangekondigde blauwdruk voor een uitgavennorm in een federaal land kunnen daarbij als inspiratiebron dienen voor andere regio's en het federale niveau. De uitgavennorm kan afwijken van de Europese uitgavennorm gelet op de federale structuur van ons land. Omwille van vergelijkbaarheid en 'accountability' is het evenwel primordiaal dat alle overheden in dit land een uitgavennorm op dezelfde manier implementeren.

Het ESR-vorderingensaldo is als Europese standaard voor nationale en regionale rekeningen een goede graadmeter voor de verwezenlijking van deze OD. Voor meer informatie over deze prestatie-indicator verwijs ik naar de metafiche onder het ISE hierboven.

OD 2: We ontwikkelen belangrijke indicatoren voor beleidsmonitoring in de relatie tot de begroting

We zetten in op een verdere optimalisatie van de BBT's en de koppeling van prestatie-informatie. Vanaf de begrotingsopmaak 2024 worden prestatie-informatie en indicatoren geïntegreerd in de beleids- en begrotingstoelichtingen. Dat kan een kantelpunt uitmaken, waarbij de analyse van alle prestatie-informatie leerrijk is voor de verdere ontwikkeling van ons groeipad en de toekomstige instructies die daar uitvoering aan geven.

OD 3: We vereenvoudigen en optimaliseren het begrotingsproces

Ter voorbereiding van de volgende legislatuur wordt het beheer van het overkoepelend registratiesysteem van adviezen van IF en begrotingsakkoorden (KRAB) aangepast. KRAB wordt daarbij gekoppeld aan de metadata-applicatie die in het kader van het project begrotings- en consolidatietool (BCT) werd ontwikkeld. Die koppeling vereist echter dat KRAB in een *cloud*-omgeving operationeel is, hetgeen we vooraf grondig testen. Tegelijk bekijken we welke functionele verbeteringen we nog kunnen meenemen die de gebruiksvriendelijkheid verhogen. Ook bekijkt het Departement FB de mogelijkheid om koppelingen met dossierbeheerssystemen van andere beleidsdomeinen te realiseren via de ontwikkeling van een zogenaamde *application programming interface* (API).

De kosten die we maken voor de verbetering van KRAB rekenen we aan op begrotingsartikel CB0-1CBG2AA-WT.

OD 4: We evolueren naar een begrotings- en consolidatietool

BCT evolueert in 2024 verder naar een centrale hub met verschillende modules die steeds meer processen, die betrekking hebben op de begroting, monitoring en rekeningen, integreert en faciliteert.

In BCT werd een module ontwikkeld die het proces bij de begrotingsopmaak en -aanpassing stroomlijnt en administratief vereenvoudigt. We nemen die module in gebruik bij de begrotingsaanpassing 2024 (voorjaar 2024) en de begrotingsopmaak 2025 (najaar 2024). Vermits de beleidsdomeinen en hun rechtspersonen dan rechtstreeks in die module werken, bereiken we hiermee een belangrijke mijlpaal in de ontwikkeling van BCT. Die uitbreiding leidt tot een substantiële verhoging van het aantal BCT-gebruikers. De ondersteunende processen (bv. de helpdesk) worden verder opgeschaald om eventuele groei pijnen adequaat te kunnen opvangen. Verder zullen de modules 'herverdelingen', 'meerjarenraming' en 'aangepaste begrotingen rechtspersonen' worden toegevoegd.

Vanaf BO 2024 wordt ook de module 'opvragen basisallocaties' toegevoegd, zodat er vanuit BCT gerapporteerd kan worden over de grote ESR-categorieën (geplande subsidies, investeringen, ...).

Op het vlak van begrotingsgegevens vereenvoudigt de in BCT ontwikkelde metadata-applicatie ook de overgang naar een nieuwe regering. De wijzigingen die voorheen manueel gebeurden, stromen vanaf dan via de metadata-applicatie automatisch door. In 2024 werken we ook verder aan de analyse en ontwikkeling van de module 'monitoring en jaarrekening'. Vanaf het najaar 2024 vervangt die module de huidige toepassing EMOE.

De 'tekst-data integratie' wordt verder uitgewerkt in de module 'rapporteringen', zodat consistentie tussen tekst en cijfers bij het opstellen van de diverse begrotingsdocumenten automatisch kan worden gegarandeerd.

De uitgaven voor de ontwikkeling van BCT wordt aangerekend op het begrotingsartikel CB0-1CBG2AA-WT.

OD 5: We maken werk van een Vlaams subsidieregister en een breder Vlaams subsidiebeleid

Subsidies dienen een maatschappelijk doel, helpen de doelstellingen van de Vlaamse overheid te realiseren en worden toegekend voor het uitvoeren van een activiteit van algemeen belang. Er zijn zoals hierboven aangehaald al diverse stappen ondernomen om ervoor te zorgen dat Vlaamse subsidies doeltreffend en doelmatig worden ingezet. We denken daarbij aan het subsidieregister, de aanpassing regelgevend kader, enz. Die stappen nemen niet weg dat er binnen de Vlaamse overheid nog verdere acties mogelijk zijn.

Zo zetten we actief in op het opsporen van fraude in het subsidieproces. Om de Inspectie van Financiën en andere controle-actoren daarbij te ondersteunen, plaatste het Departement FB een opdracht in de markt om vanaf 2024 de nodige licenties te bekomen op een gebruiksvriendelijk fraudedetectiesysteem.

In 2023 zijn reeds een aantal verbeteringen aan het subsidieregister aangebracht. In 2024 verhogen we de kwaliteit van de gegevens in het register verder via het toevoegen van de grootboekboekingen in de OraFin-verrijkingstool. De omschakeling naar de derde versie van de Interbestuurlijke Producten- en Dienstencatalogus (overzicht van de verschillende dienstverleningen van de lokale, Vlaamse en federale overheid) laat daarnaast de

subsidieverstrekkers toe meer gedetailleerde en leesbare informatie op te nemen in het subsidieregister.

Bij de recente wijziging van (B)VCO werd uitdrukkelijk voorzien dat de Inspectie van Financiën een gericht en systematisch toezicht uitoefent op de toegekende en uitbetaalde subsidies na het afsluiten van het project of de activiteit waarvoor die subsidies werden toegekend. De Inspectie van Financiën kan dat toezicht geheel zelf vormgeven, onder andere via steekproeven en via overkoepelende acties. Om dat beleidsdomeinoverschrijdend toezicht te ondersteunen, ontwikkelt het Departement FB een applicatie 'Verstrengd Toezicht Subsidies' (VTS) voor de Inspectie van Financiën zodat de dossiers goed kunnen worden opgevolgd. Die applicatie zal in 2024 in gebruik worden genomen.

De uitgaven voor de ontwikkeling van VTS, de licentiekosten voor het fraudedetectiesysteem en de lonen worden aangerekend op begrotingsartikels CB0-1CBG2AA-WT, 1CCG2CA-WT en CB0-1CAG2ZZ-LO.

OD 6: We verankeren beleidsevaluaties en uitgaventoetsingen (spending reviews) structureel in het begrotingsproces

Nu we de uitgaventoetsingen (alook de brede heroverwegingen) en de beleidsevaluaties van subsidiekaders en subsidies fundamenteel in de regelgeving hebben gegeven en daarmee hebben bestendigd, is het tijd om de verdere bouwwerkzaamheden aan te vatten. De operationalisering van de rol van het Departement FB binnen het evaluatiebeleid van de Vlaamse overheid heeft daarin een belangrijke plaats. In eerste instantie moeten evaluatiepraktijken in kaart worden gebracht en is het belangrijk om te leren van reeds bestaande goede praktijken, zowel binnen de Vlaamse overheid als daarbuiten.

Daarnaast moeten trajecten die al lopen, zoals de negen uitgaventoetsingen, verder versterkt worden door vanuit het Departement FB nog meer in te zetten op de centrale rol rond uitgaventoetsingen en beleidsevaluaties van subsidies en subsidiekaders. Zo zal mijn administratie de vinger aan de pols blijven houden in de voortgang van de negen lopende uitgaventoetsingen, niet in het minst met de administratieve bijdrage aan het volgend regeerakkoord in het vizier. Het zou een gemiste kans zijn als de resultaten van de uitgaventoetsingen in dit traject niet mee worden overwogen.

De uitgaven die nodig zijn om die doelstelling te realiseren, worden aangerekend op begrotingsartikel CB0-1CBG2AA-WT.

OD 7: We maken verder werk van de periodieke rapportering en zelfevaluatie bij grote projecten en programma's

Het Departement FB blijft ondersteuning bieden met betrekking tot de verplichtingen voortvloeiend uit het decreet van 22 maart 2019 houdende een kader voor grote projecten en programma's. Concreet draagt het Departement FB actief bij aan het stroomlijnen van de rapportering Grote Projecten en Programma's en het proces van verplichte zelfevaluatie van grote projecten en programma's.

Op basis van de ervaringen van de studie 'optimalisering transactiekosten PPS-projecten' en de globale conclusies uit de zelfevaluaties van lopende grote projecten blijft het Departement FB inzetten op het periodiek technisch overleg. Op die manier zetten we verder in op de formulering van beleidsaanbevelingen en het faciliteren van vervolginiciatieven voor verdere professionalisering op het gebied van grote projecten en PPS-projecten (publiek-private samenwerking).

De uitgaven die nodig zijn om die doelstelling te realiseren, worden aangerekend op begrotingsartikel CB0-1CBG2AA-WT.

1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

BUDGETTAIR BELEID, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	AO			TO		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024
ESR-ontvangsten (werking en toelagen (OW))	33.077.540	257.918	33.335.458	150	0	150
Toelagen (ontvangsten interne stromen (OI))	0	0	0	0	0	0
Overige (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	33.077.540	257.918	33.335.458	150	0	150

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Op het ISE budgettair beleid worden langs middelenzijde, in hoofdzaak, de dotaties begroot die de Vlaamse Gemeenschap in 2024 op basis van de BFW zal ontvangen. De toename van de ESR-ontvangsten is hoofdzakelijk het gevolg van een aanpassing van de ontvangsten op basis van de BFW (CB0-9CCGACB-OW en CB0-9CCGACC-OW).

BUDGETTAIR BELEID, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	383.249	106.599	489.848	383.249	106.599	489.848
Toelagen (interne stromen (IS))	15.000	0	15.000	15.000	0	15.000
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	398.249	106.599	504.848	398.249	106.599	504.848
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Op het ISE budgettair beleid worden langs uitgavenzijde hoofdzakelijk de uitgaven op het begrotingsfonds Audit Europese Structuurfondsen, de responsabiliseringsbijdrage, de gedeeltelijke compensatie ten behoeve van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in het kader van de pendelaars en de toelage aan het VFLD begroot.

De toename van de ESR-uitgaven binnen het ISE 'budgettair beleid' valt hoofdzakelijk te verklaren door de toename van de responsabiliseringsbijdrage die de Vlaamse overheid voor haar statutair personeel verschuldigd is aan de federale overheid (CB0-1CCG2CA-LO).

1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen**CB0-9CCGACA-OW -DUURZAAM BUDGETTAIR EN FINANCIËEL BELEID****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op begrotingsartikel CB0-9CCGACA-OW wordt de rente begroot en geboekt die – mogelijksterwijs – wordt ontvangen ingevolge de artikelen 54, 54/1 en 54/2 van de BFW.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2023	0	0	0
Bijstelling BO 2024	0	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De rente bedoeld in artikel 54 van de BFW heeft twee componenten, nl. het zogenaamde interestenritme en de interestensaldi.

De financiële afrekening van het interestenritme en de interestensaldi tussen de federale overheid en de deelstaten is geregeld bij de overeenkomst van 20 september 1991, gewijzigd bij de Interministeriële Conferentie Financiën en Begroting van 5 juli 1996 voor wat betreft de interestensaldi. Die overeenkomst geeft bijgevolg uitvoering aan artikel 54, §1, derde lid, van de BFW.

De rente bedoeld in artikel 54/1 en 54/2 is onderwerp van het Koninklijk Besluit van 27 juni 2016 tot vaststelling van de financiële modaliteiten inzake de verrichtingen bedoeld in de artikelen 54/1, §§ 3 en 4, en 54/2, § 3, van de BFW. Bedoeld KB voorziet in een interestenregeling aangaande de doorstorting en de afrekening van de regionale netto opcentiemen (bruto opcentiemen verminderd met fiscale uitgaven).

De AO wordt bij de BO 2024 niet gewijzigd.

CB0-9CCGTCA-OW – DUURZAAM BUDGETTAIR EN FINANCIËEL BELEID**Korte inhoud begrotingsartikel:**

De bedoeling van het Fonds audits Europese structuurfondsen is om de middelen van de technische bijstand die door de fondsbeheerders (beheers- of managementautoriteiten) worden toebedeeld door de Europese instanties aan de Vlaamse auditautoriteit in het kader van de uitgevoerde auditwerkzaamheden, en door de betaalorganen van die fondsen (de

certificeringsautoriteiten) worden toegekend aan Vlaanderen, in één fonds te centraliseren, zodat de benodigde audits mede vanuit dat fonds kunnen worden gefinancierd.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2023	0	150	0
Bijstelling BO 2024	0	0	0
BO 2024	0	150	0

Inhoudelijke toelichting:

Dit is het ontvangstenartikel van het begrotingsfonds voor de VAA. De uitgaven van dit begrotingsfonds worden aangerekend op begrotingsartikel CB0-1CCG4CA-WT, waar meteen ook de verantwoording van de kredietevolutie is weergegeven.

CE0-9CCGACA-OW – DUURZAAM BUDGETTAIR EN FINANCIËEL BELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat eventuele ontvangsten uit specifieke terugvorderingen, losstaand van fiscale inningen of dadingen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2023	0	0	0
Bijstelling BO 2024	0	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Pro memorie. Er worden geen ontvangsten verwacht uit specifieke terugvorderingen.

CB0-9CCGACB-OW – GEMEENSCHAPSAANGELEGENHEDEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op begrotingsartikel CB0-9CCGACB-OW worden de ontvangsten begroot die de Vlaamse Gemeenschap in 2024 op basis van de BFW doorgestort zal krijgen. De raming bevat tevens een afrekening over het begrotingsjaar 2023.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2023	29.587.878	0	0
Bijstelling BO 2024	245.059	0	0
BO 2024	29.832.937	0	0

Inhoudelijke toelichting:

	(duizend euro)		
	BA 2023	BO 2024	BO - BA
Financiering van het universitair onderwijs voor	48.706	48.859	153

	BA 2023	BO 2024	BO - BA
buitenlandse studenten (artikel 62 BFW)			
Aandeel in de winst van de Nationale Loterij (artikel 62bis BFW)	32.988	34.637	1.649
Toegewezen gedeelte van de btw en de PB (artikel 40quinquies en 47/2 BFW)	19.620.652	19.779.443	158.791
Nationale Plantentuin van België (artikel 62ter BFW)	9.605	9.756	151
Dotatie Gezinsbijslag (artikel 47/5 en 47/6 BFW)	5.034.021	5.077.504	43.483
Dotatie Ouderenzorg (artikel 47/7 BFW)	3.419.402	3.453.463	34.061
Dotatie Gezondheidszorg (artikel 47/8 BFW)	664.715	672.680	7.964
Dotatie Ziekenhuisinfrastructuur (vanaf 2016) (artikel 47/9 BFW)	488.237	494.107	5.870
Dotatie Justitiehuzen (artikel 47/10 BFW)	93.641	86.215	-7.426
Dotatie Interuniversitaire attractiepolen (vanaf 2018) (artikel 47/11 BFW)	23.117	23.479	362
Overgangsmechanisme (artikel 48/1,§1 BFW)	152.795	152.795	0
Totaal CB0-9CCGACB-OW	29.587.878	29.832.937	245.058

Voor de inhoudelijke toelichting van dit ontvangstenartikel verwijzen we naar hoofdstuk 3 van de Algemene Toelichting bij de BO 2024.

Algemeen parameteroverzicht

Zie de Algemene Toelichting bij BO 2024.

CB0-9CCGACC-OW – GEWESTAANGELEGENHEDEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op begrotingsartikel CB0-9CCGACC-OW worden de ontvangsten begroot die het Vlaamse Gewest in 2024 op basis van de BFW zal ontvangen, exclusief de bruto-opcentiemen. De raming bevat tevens een afrekening over het begrotingsjaar 2023. Eén component heeft een negatief teken en betekent bijgevolg een inhouding op de ontvangst voor het Vlaamse Gewest.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2023	3.489.662	0	0
Bijstelling BO 2024	12.859	0	0
BO 2024	3.502.521	0	0

Inhoudelijke toelichting:

	BA 2023	BO 2024	BO - BA
Overname personeel verkeersgerelateerde belastingen (artikel 68ter BFW)	19.552	19.613	61
Compensatie dode hand (artikel 63 BFW)	1.069	1.086	17
Toegewezen gedeelte van de PB (artikel 35octies BFW)	640.005	646.169	6.164
Solidariteitsmechanisme (artikel 48 BFW)	0	0	0
Overname ERFB en REGB (artikel 68ter BFW)	31.780	31.880	100
Dotatie Werk (artikel 35nonies BFW)	1.612.727	1.616.091	3.364
Dotatie Fiscale Uitgaven (artikel 35decies BFW)	1.496.214	1.499.335	3.121
Overgangsmechanisme (artikel 48/1,§2 BFW)	-321.557	-321.557	0
Overname SW, AO en OB (artikel 68ter BFW)	9.872	9.903	31
Totaal CB0-9CCGACC-OW	3.489.662	3.502.521	12.858

Voor de inhoudelijke toelichting van dit ontvangstenartikel verwijzen we naar hoofdstuk 3 van de Algemene Toelichting bij de BO 2024.

Algemeen parameteroverzicht

Zie de Algemene Toelichting bij BO 2024.

CB0-9CCGACG-OW - ONTVANGSTEN INZAKE CORONA**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op begrotingsartikel CB0-9CCGACG-OW worden de ontvangsten begroot die de Vlaamse Gemeenschap in 2024 verwacht te ontvangen inzake de financiële afwikkeling van de pandemie.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	AO	TO	LO
BA 2023	0	0	0
Bijstellingen BO 2024	0	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Op begrotingsartikel CB0-9CCGACG-OW worden volgende ontvangsten begroot:

- de terugvordering van het aandeel van de federale overheid in de kosten van de vaccinatiecampagne;
- de terugvordering van de vaccinatiecentra van ten onrechte toegekende subsidies;
- de ontvangsten van de Europese Commissie als tussenkomst in de kosten van de vaccinatiecampagne.

In 2024 worden er op begrotingsartikel CB0-9CCGACG-OW geen ontvangsten verwacht.

Uitgavenartikelen**CB0-1CCG2CA-LO – DUURZAAM BUDGETTAIR EN FINANCIËEL BELEID****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel wordt de responsabiliseringsbijdrage begroot die de Vlaamse overheid voor haar statutair personeel verschuldigd is aan de federale overheid. Het betreft de toepassing van artikel 65quinquies van de BFW.

Kredietevolucie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2023	354.897	354.897
<i>Index</i>	1.560	1.560
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	104.548	104.548
BO 2024	461.005	461.005
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

Vanaf begrotingsjaar 2021 wordt de responsabiliseringsbijdrage per deelgebied bepaald door een bijdragepercentage toe te passen op de weddenmassa die door de betrokken entiteit in het voorgaande kalenderjaar werd betaald. Dit bijdragepercentage zal tegen 2028 gelijk zijn aan het percentage van de sociale bijdrage die iedere werkgever moet betalen voor zijn werknemers die onderworpen zijn aan het pensioenstelsel dat geldt voor werknemers (momenteel 8,86%). In 2023 bedraagt het bijdragepercentage 50% van 8,86%; in 2024 bedraagt het bijdragepercentage 60% van 8,86% (=5,316%).

Bij de BO 2024 werd bijgevolg een inschatting gemaakt van de weddemassa te betalen tijdens het kalenderjaar 2023. Die weddenmassa is diegene die onderworpen is aan de afhouding bedoeld in artikel 60 van de wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen. Dit zijn de wedden en de andere bezoldigingselementen die in aanmerking genomen worden voor de berekening van de rustpensioenen van de vastbenoemde ambtenaren en die onderworpen zijn aan de afhouding van 7,5% ten voordele van het Fonds voor Overlevingspensioenen.

Bij BO 2024 wordt de responsabiliseringsbijdrage op 461.005 keuro geraamd. Deze raming bevat een positieve afrekening over het begrotingsjaar 2023 (meeruitgave) ten bedrage van 623 keuro.

Tot en met de BA 2021 werd de responsabiliseringsbijdrage als een minderontvangst begroot (onder begrotingsartikel CB0-9CCGACC-OW).

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Basisraming 2024	103.925	103.925	5,316% op de niet-indexcomponent van de statutaire weddenmassa te betalen tijdens het jaar 2023.
Afrekening 2023	623	623	Afrekening m.b.t. in 2022 betaalde statutaire weddenmassa
Totaal	104.548	104.548	

CB0-1CCG2CA-WT - DUURZAAM BUDGETTAIR EN FINANCIËEL BELEID**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel omvat de specifieke werkingskredieten en forfaitaire onkosten voor de ondersteuning van het korps van IF, geaccrediteerd bij de Vlaamse Regering. Het Departement FB biedt ondersteuning via deze specifieke werkingsmiddelen, maar ook door de terbeschikkingstelling van personeelsleden voor de administratieve ondersteuning van het korps.

Het begrotingsartikel omvat eveneens de werkingskredieten voor de VAA. De doelstellingen van de VAA bestaan erin om aan de Europese Commissie een redelijke mate van zekerheid te bieden betreffende het functioneren van het beheers- en controlesysteem van de instanties, en de juistheid van de uitgavenstaten die bij de Europese Commissie zijn ingediend.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2023	976	976
<i>Index</i>	2	2
<i>Compensaties</i>	500	500
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	1.478	1.478
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

Vanuit de VAA en vanuit de Inspectie van Financiën wordt ingezet op het Verstrengd Toezicht op subsidies (VTS). Jaarlijks worden ongeveer 5.800 ex ante adviezen gegeven. Het VTS wordt in 2024 versterkt door de inzet van extra Inspecteurs van Financiën, extra ondersteuningspersoneel (zie CB0-1CAG2ZZ-LO – LONEN) en een gerichtere aanpak van de controles teneinde tot een grotere zekerheid betreffende correcte aanwending van subsidies te komen.

Met het oog op een efficiënter en effectiever VTS wordt er verder geïnvesteerd in systemen die toelaten om beter te identificeren waar er een verhoogd risico bestaat inzake het oneigenlijk gebruik van een subsidie. Hiervoor wordt een methodologie ontwikkeld die geënt is op (1) de analyse van het risico op belangenvermenging en dubbelfinanciering in het kader van RRF en (2) de beschikbare informatie in het subsidieregister en andere relevante publieke bronnen. Met behulp van moderne ICT-technieken zoals datamining en AI ontsluiten we zoveel mogelijk de data achter de subsidiedossiers en financiële gegevens teneinde tot doorgrondende analyses betreffende een correcte aanwending van subsidies te komen (zie ook OD 5 van ISE Budgettaire beleid hierboven).

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van <i>QE0-1QEE2KN-WT</i>	500	500	ondersteuningskosten korps IF
TOTAAL	500	500	

CB0-1CCG4CA-WT - DUURZAAM BUDGETTAIR EN FINANCIËEL BELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

De bedoeling van het Fonds audits Europese structuurfondsen is om de middelen van de technische bijstand die door de fondsbeheerders (beheers- of managementautoriteiten) en door de betaalorganen van die fondsen (de certificeringsautoriteiten) worden toegekend aan Vlaanderen in het kader van de Vlaamse auditautoriteit in één fonds te centraliseren, zodat de benodigde audits mede vanuit dat fonds kunnen worden gefinancierd.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2023	150	150
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0

BO 2024	150	150
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

De raming houden we constant op het niveau van 2023.

CB0-1CCG2CC-WT – GEWESTAANGELEGENHEDEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel bevat de raming van de gedeeltelijke compensatie ten behoeve van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in het kader van de pendelaars.

Kredietevolucie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2023	27.226	27.226
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-11	-11
BO 2024	27.215	27.215
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

De zesde staatshervorming voorzag vanaf 2014 een nieuwe transfer ten gunste van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ter compensatie van de pendelbewegingen. In 2024 zal de pendeldotatie 44 miljoen euro bedragen. De pendeldotatie wordt gedragen door het Vlaamse Gewest en het Waals Gewest a rato van hun aandeel in de netto stroom van pendelaars naar het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het aandeel van het Vlaamse Gewest in de netto stroom pendelaars naar het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt in 2023 en 2024 op 61,85% geraamd. Dit komt neer op 27,215 miljoen euro. Aangezien de pendelstromen over het jaar 2023 niet worden herzien, bevat de raming voor 2024 geen afrekening. De vermindering met 11 duizend euro ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2023 wordt verklaard door het wegvallen van een afrekening die in de raming van de begrotingsaanpassing 2023 begrepen was.

Tot en met de BA 2017 werd de transfer ten behoeve van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest als minderontvangst begroot op begrotingsartikel CB0-9CCGACC-OW. Vanaf de BO 2018 wordt de pendeldotatie niet meer als een minderontvangst begroot, maar als een uitgave.

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Wegvallen afrekening	-11	-11	BA 2023 bevatte een herziening van de pendelbewegingen over het jaar 2022.
Totaal	-11	-11	

CB0-1CCG2CY-IS – VLAAMS FONDS VOOR DE LASTENDELGING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel bevat de toelage van de Vlaamse Gemeenschap aan het VFLD.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2023	15.000	15.000
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BO 2024	15.000	15.000
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

Hier kan worden verwezen naar de toelichting bij de begroting van het VFLD hierna.

1.3.2. Overige entiteiten onder gezag

Entiteit: Vlaams fonds voor de lastendelging (VFLD)

Omschrijving

Het VFLD komt de lasten uit het verleden na in hoofde van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest. Er wordt met andere woorden een provisie georganiseerd om verwachte en onverwachte lasten uit het verleden te kunnen opvangen, die leiden tot de afhandeling van oude dossiers, meer bepaald:

- lasten uit verbintenissen daterend van voor de bevoegdheidsoverdracht van de federale staat naar de gemeenschappen en gewesten die moeten worden betaald door de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;
- lasten die ontstaan zijn na 31 december 1988 en door de Vlaamse Regering worden aangewezen.

Ontvangsten**CBG-BCCGACF-OW**

Hier worden de premies voor de gewestwaarborg Lantis en de Indemniteitsregeling ingeschreven. Er wordt een ontvangst van 298 keuro voorzien. Dit omvat een stijging van 8 keuro voor de gewestwaarborg Lantis. Dit is het gevolg van de aanpassing aan de ABEX-index.

CBG-BCCGAZZ-OI

De toelage is voorzien om de verwachte uitgaven van het VFLD te dekken.

CBG-BCCGAZZ-OG

Hier worden de overgedragen overschotten van de vorige jaren ingeschreven.

Uitgaven**CBG-ACCG2CD-WT**

Hier wordt een krediet van 1 miljoen euro voorzien voor gewone schadedossiers.

CBG-ACCG2CE-WT

Hier wordt een krediet voorzien van 14 miljoen euro, waarvan:

- 1 miljoen euro voor de afhandeling van resterende dossiers van het landbouwrampenfonds (2017 en 2018);
- 13 miljoen euro voor de uitgaven in kader van de brede weersverzekering.

CBG-ACCG2CF-WT

Hier wordt een krediet van 298 keuro voorzien voor uitbetalingen voor de schadegevallen in kader van de gewestwaarborg voor Lantis en de Indemniteitsregeling. Dit omvat een stijging van 8 keuro voor de gewestwaarborg Lantis.

CBG-ACCG2ZZ-OV

Hier wordt het over te dragen overschot van het boekjaar ingeschreven. Het over te dragen overschot van het boekjaar wordt bij de BO 2024 geraamd op 322,182 miljoen euro.

VI. BELEIDSVELD II. FISCALITEIT

Binnen het beleidsveld fiscaliteit is er slechts één gelijknamige ISE.

1. Enig inhoudelijk structurelement: fiscaliteit

Onder dit ISE worden de taken opgenomen die verband houden met de werkzaamheden rond fiscaliteit.

De beleidskredieten die aan dit ISE toe te wijzen zijn, hebben betrekking op:

- Fiscale uitgaven;
- Subsidies Viapass;
- Kosten voor de inning van gewestbelastingen (inclusief exploitatie en ontwikkelingen IT-infrastructuur).

Een belangrijke prestatie-indicator voor dit ISE is het inningspercentage van de door VLABEL geïnde belastingen. De metafiche hieronder geeft hierbij wat meer duiding:

Benaming	Het inningspercentage van de door Vlabel geïnde belastingen.
Definitie	Het inningspercentage geeft per aanslagjaar weer hoeveel van de te innen bedragen effectief kon worden geïnd tot op datum van de meting, gecumuleerd over de kalenderjaren heen.
Relevantie	De indicator geeft aan of de Vlaamse Belastingdienst slaagt in haar belangrijkste doelstelling: maximale inning van de verschuldigde bedragen.
Berekeningswijze	Het gewogen gemiddelde inningspercentage over alle belastingen heen van de bedragen op hoofdsom. Inningspercentage = gerealiseerde ontvangsten / te innen belastingen. Te innen belastingen = vastgestelde rechten - ontheffingen.
Bronnen	VLABEL – Vlaams Fiscaal Platform (VFP)
Meetfrequentie	Jaarlijks: toestand op 31 december voor een tijdsreeks met de laatste vijf aanslagjaren

1.1. Strategische doelstellingen

SD 1: We brengen de Vlaamse fiscaliteit in overeenstemming met de noden van de hedendaagse samenleving

Bewaken dat de Vlaamse fiscaliteit strookt met de maatschappelijke uitdagingen en evoluties, is een voortdurend proces. Het is daarbij belangrijk dat de Vlaamse fiscaliteit enerzijds die evoluties niet nodeloos hindert en anderzijds, waar noodzakelijk, deze zelfs faciliteert. Bij de inzet van fiscale maatregelen om gewenste transitie te stimuleren is het evenwel van belang om eerst in te schatten of fiscaliteit wel een goed, en meer nog, het meest aangewezen beleidsinstrument is om het beoogde doel te bereiken.

Ook binnen de Vlaamse mobiliteit evolueren de noden en rijst de vraag om in te zetten op de beperking van de CO₂-emissies en de congestieproblematiek binnen Vlaanderen. Verschillende internationale instanties spoorden ons land al aan om de gebruiker of de vervuiler te laten betalen voor de externe kosten (bv. congestie, luchtvervuiling, enz.) die hij veroorzaakt. De extra inkomsten die zo worden gegenereerd, kunnen vervolgens worden ingezet om bijvoorbeeld de hoge belastingdruk op arbeid te verminderen.

Het Departement FB plaatste twee studies in de markt om na te gaan welke factoren het gedrag van Vlamingen bepalen bij respectievelijk de aankoop en het gebruik van een wagen. Hierbij wordt ook concreet nagegaan welke impact fiscale maatregelen kunnen

hebben. Zo wordt duidelijk of en op welke manier de Vlaamse mobiliteitsfiscaliteit als een doelmatige beleidsinstrument kan worden ingezet. In navolging van het Regeerakkoord wordt momenteel ook onderzocht of en hoe we het vrachtvervoer via de kilometerheffing desgevallend kunnen verschuiven naar de nacht. Ook voert mijn administratie een impactanalyse door van het effect van de wijzigingen van het voertuigenpark in Vlaanderen op de ontvangsten in de verkeersbelastingen. De resultaten van die studies worden beschikbaar in de loop van 2024.

SD 2: We verhogen de efficiëntie van de inning, invordering en handhaving van Vlaamse belastingen

Binnen VLABEL worden twintig extra controleurs aangeworven. Die worden vanaf 2024 ingezet voor controles op de baan van de verkeersfiscaliteit en het wegverkeer. Samen met de recente investering in drie bijkomende interventievoertuigen, kunnen we hiermee nog optimaler inzetten op dynamische verkeerscontroles.

In 2023 werd een protocol afgesloten met GOCA waardoor VLABEL de nodige gegevens ontvangt om controles uit te oefenen op niet-gekeurde bedrijfsvoertuigen (momenteel zijn dit voornamelijk vrachtwagens). Door die data op te laden in de ANPR-camera's kunnen die voertuigen gericht uit het verkeer gehaald worden. Dit zorgt voor een positieve impact op de verkeersveiligheid en het milieu. In 2023 werd de wetgeving aangepast waardoor die controles in 2024 kunnen worden uitgebreid naar niet-gekeurde personenwagens en lichte vrachtwagens. Het protocol met GOCA wordt daarvoor uitgebreid.

VLABEL streeft naar een gewogen gemiddelde inningspercentage van minstens 98% op 31 december van aanslagjaar jaar $x + 1$. Dat wil zeggen dat bijvoorbeeld op 31 december 2023 minstens 98% geïnd moet zijn voor aanslagjaar 2022. Dat inningspercentage is een belangrijke prestatie-indicator binnen dit ISE. Zie hiervoor ook de metafiche onder het ISE hierboven.

Hervorming regelgeving bedrijfsruimten

De ministers bevoegd voor Binnenlands Bestuur en Omgeving bekijken of er een consensus kan gevonden worden voor een hervorming van de regelgeving, de processen en procedures voor de activering van leegstaande en/of verwaarloosde bedrijfsruimten. Ik ga na of een hervorming van de heffing leegstand en verwaarlozing bedrijfsruimte dit kan ondersteunen.

Optimalisering erfonline.

Deze nieuwe mogelijkheid blijft een succes en wordt permanent opgevolgd, geëvalueerd en geoptimaliseerd waar mogelijk.

1.2. Operationele doelstellingen

OD 1: We stimuleren de renovatie van gebouwen

Zoals aangegeven onder de transversale doelstelling inzake het VEKP zetten we in op het vermijden van een verhoging van de fiscale lasten op renovatie.

Met de wijziging van de btw-richtlijn, heeft de federale overheid de mogelijkheid gekregen om het btw-tarief van 6% permanent toe te passen op sloop- en heropbouw. Vlaanderen blijft ervoor pleiten dat de federale overheid die mogelijkheid ook effectief ten volle benut.

OD 2: We heroriënteren diverse vrijstellingen inzake onroerende voorheffing

Voor wat betreft de vrijstelling voor onroerende voorheffing voor bepaalde sportinfrastructuur werd door Sport Vlaanderen in 2023 de vragenlijst aan de sportclubs bezorgd. De resultaten werden verwerkt en uit een eerste analyse blijkt dat:

- 1) er nog een potentiële doelgroep is die de vrijstelling niet aanvraagt en bijgevolg niet krijgt;
- 2) er steeds een menselijke tussenkomst nodig zal blijven waardoor een volledige automatisering van de bestaande vrijstelling niet mogelijk zal zijn.

VLABEL werkt in 2024 verder samen met Sport Vlaanderen om na te gaan welke stappen er mogelijk zijn om de vereenvoudiging van de aanvraagprocedure te faciliteren om zo nog meer sportclubs van de vrijstelling te laten genieten. Dit zal een miniem negatief effect hebben op de ontvangsten onroerende voorheffing (begrotingsartikel CE0-9CDGADJ-OW).

Daarnaast voorziet het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 dat de bestaande vrijstelling van onroerende voorheffing voor openbare erediensten of vrijzinnige dienstverleningen in de toekomst enkel nog kan worden verleend voor erkende lokale geloofsgemeenschappen. Gezien het arrest van het Europees Hof van de rechten van de mens van 5 april 2022, waarbij de federale regelgeving in kader van de erkenning van erediensten als discriminatoir werd aangemerkt, én het feit dat er op dat gebied bij de federale overheid geen ontwikkelingen zijn, is het momenteel evenwel niet aangewezen de vrijstelling te hervormen. Mijn administratie blijft dit in 2024 evenwel verder opvolgen.

OD 3: We blijven inzetten op het correct innen van belastingen in eigen beheer

Voor wat betreft fiscale compliance wordt verwezen naar wat vermeld staat onder SD 2 van deze ISE. Een goede handhaving zorgt immers mee voor een hogere compliance.

Om de bijkomende taken m.b.t. de controle van niet gekeurde voertuigen uit te oefenen, wordt ook het zogenaamde controleportaal aangepast. Deze applicatie wordt ook gebruikt door de Lokale en Federale Politie.

Momenteel kunnen de onroerende voorheffing en de verkeersbelastingen online betaald worden via de QR-code op de aanslagbiljetten. De mogelijkheid om via deze QR-code onmiddellijk te betalen breiden we in de toekomst uit met de keuze om de belastingen op de vervaldag te betalen. Zo wordt deze betaalwijze nog klantvriendelijker. Veel burgers willen deze betaling immers direct kunnen inplannen maar pas op een later moment effectief laten uitvoeren.

In het kader van een correcte inning wordt met de federale overheid verder gewerkt aan een betere uitwisseling van de informatie over buitenlandse tegoeden waarover zij beschikt.

Al deze investeringen worden gerealiseerd met het reguliere informaticabudget van VLABEL (begrotingsartikel CE0-1CDG2DE-WT).

Zoals al aangehaald onder SD 2 van deze ISE streeft VLABEL naar een gewogen gemiddelde inningspercentage van minstens 98% op 31 december van aanslagjaar jaar x + 1. Voor meer informatie over deze indicator verwijs ik naar de metafiche onder het ISE hierboven.

Tot slot versterken we de jobbonus om mensen aan de slag te krijgen. De jaarlijkse bonus wordt opgetrokken naar 700 euro en we breiden de doelgroep uit door het optrekken van de loongrenzen. De middelen voor de jobbonus worden aangerekend op begrotingsartikel CE0-1CDG2DP-WT.

1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

FISCALITEIT, MVG excl. DAB

1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

FISCALITEIT, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	AO			TO		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024
ESR-ontvangsten (werking en toelagen (OW))	16.854.327	546.243	17.400.570	3.503	-613	2.890
Toelagen (ontvangsten interne stromen (OI))	0	0	0	0	0	0
Overige (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	16.854.327	546.243	17.400.570	3.503	-613	2.890

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Op het ISE fiscaliteit worden langs middelenzijde de ontvangsten begroot die het Vlaamse Gewest genereert uit de bruto-opcentiemen (gewestelijke opcentiemen op de personenbelasting), de gewestbelastingen, de leegstandsheffing (heffingen op leegstaande, verkrotte, ongeschikte of onbewoonbare woningen en/of gebouwen) en de planbatenheffing.

De evolutie van de algemene ontvangsten is het resultaat van onder meer de volgende onderliggende bewegingen: meer ontvangsten voor de bruto-opcentiemen (CB0-9CDGADN-OW), meer ontvangsten uit de kilometerheffing (CE0-9CDGADD-OW), meer ontvangsten uit de erfbelasting (CE0-9CDGADK-OW) en minder ontvangsten uit de registratiebelastingen (CE0-9CDGADL-OW).

Voor een meer gedetailleerde toelichting wordt verwezen naar de detailinformatie bij de onderliggende ontvangstenartikelen.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen)	1.753.543	-28.925	1.724.618	1.754.043	-28.925	1.725.118

(LO), provisies (PR))						
Toelagen (interne stromen (IS))	3.193	-613	2.580	3.193	-613	2.580
Overige (leninge n (LE), participa ties (PA); geen ESR- impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	1.756.736	-29.538	1.727.198	1.757.236	-29.538	1.727.698
Aanwen ding VAK- ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De daling van de ESR-uitgaven is hoofdzakelijk te danken aan lager ingeschatte fiscale uitgaven inzake woonfiscaliteit (CB0-1CDG2DB-WT) en dienstencheques (CB0-1CDG2DC-WT). Daarnaast is er ook een daling van het benodigde budget voor de compensaties aan de gemeenten en provincies (CE0-1CDG2DA-WT) en de uitgaven kilometerheffing (CE0-1CDX2DD-WT). Voor de jobbonus wordt extra budget voorzien (CE0-1CDG2DP-WT).

Ontvangstenartikelen

CE0-9CDGADD-OW – KILOMETERHEFFING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden de ontvangsten voor Vlaanderen uit de kilometerheffing aangerekend.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2023	583.631	0	0
Bijstelling BO 2024	136.364	0	0
BO 2024	719.995	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Voor 2024 wordt onder constant beleid uitgegaan van een groei van het aantal afgelegde kilometer op tolwegen met 1,4% (cf. evolutie BBP).

Het effect van de indexatie van de ontvangsten bedraagt op jaarbasis 5,4%.

De vergroening van het vrachtwagenpark had in 2022 een effect van -0,4% op de ontvangsten. Dat percentage wordt doorgetrokken naar 2023 en 2024.

De extra ontvangsten die voortvloeien uit de uitbreiding van het wegennet voor de kilometerheffing worden geraamd op 96 miljoen euro.

De geraamde ontvangsten uit boetes worden constant gehouden op 13 miljoen euro.

CE0-9CDGADF-OW - HEFFINGEN OP LEEGSTAANDE, VERKROTTE, ONGESCHIKTE OF ONBEWOONBARE WONINGEN EN/OF GEBOUWEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit middelenartikel omvat de opbrengsten uit de heffing ongeschikte en onbewoonbare woningen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2023	2.500	0	0
Bijstelling BO 2024	0	0	0
BO 2024	2.500	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De raming wordt constant gehouden op het niveau 2023 en wordt bij de BA bijgesteld in functie van de inkohiering 2023.

CE0-9CDGADG-OW - JAARLIJKSE VERKEERSBELASTING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit middelenartikel omvat de opbrengsten uit de jaarlijkse verkeersbelasting.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2023	1.171.458	0	0
Bijstelling BO 2024	12.301	0	0
BO 2024	1.183.759	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De ontvangsten uit de jaarlijkse verkeersbelasting worden geraamd op 1.184 miljoen euro. Het aantal te belasten voertuigen wordt constant gehouden op het niveau 2023. Het effect van de indexatie op de ontvangsten 2024 bedraagt 5%. In 2022 had de vergroening een negatief effect op de ontvangsten van -2,8%. Dat effect wordt doorgetrokken naar 2023 en 2024.

Voor de beleidstoelichting verwijs ik naar de eerste SD van het beleidsveld Fiscaliteit hierboven.

CE0-9CDGADH-OW - BELASTING OP INVERKEERSTELLING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel omvat de geraamde ontvangsten met betrekking tot de belasting op de inverkeerstelling.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2023	248.969	0	0
Bijstelling BO 2024	8.665	0	0

BO 2024	257.634	0	0
----------------	----------------	----------	----------

Inhoudelijke toelichting:

In de laatste prognose voor 2023 liggen de ontvangsten 10 miljoen euro hoger dan geraamd in de BA. Het aantal inschrijvingen ligt hoger dan voorzien bij de BA.

In 2024 wordt het aantal inschrijvingen op het niveau 2023 gehouden. Omwille van de elektrificatie van het wagenpark zal bij een gelijk aantal inschrijvingen het aantal vorderingen BIV dalen. Er wordt rekening gehouden met een daling van 3%.

Wat betreft het tarief wordt er geen effect van de vergroening verrekend omdat de tariefformule een coëfficiënt bevat die jaarlijks wordt aangepast om het effect van de vergroening te compenseren.

Het effect van de index op de ontvangsten bedraagt 40% van 4,95%. Slechts een deel van het BIV tarief wordt immers geïndexeerd.

CE0-9CDGADI-OW – EUROVIGNET

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel werden de ontvangsten uit het eurovignet aangerekend. Ingevolge de invoering van de kilometerheffing voor vrachtwagens werd het eurovignet opgeheven.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2023	0	0	0
Bijstelling BO 2024	0	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Dit artikel blijft behouden om afwikkelingen van openstaande vorderingen te kunnen aanrekenen.

CE0-9CDGADJ-OW – ONROERENDE VOORHEFFING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel omvat de geraamde opbrengsten met betrekking tot de onroerende voorheffing.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2023	318.270	0	0
Bijstelling BO 2024	17.680	0	0
BO 2024	335.950	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De ontvangsten uit de onroerende voorheffing worden geraamd op 336 miljoen euro. De verwachte indexering voor 2024 bedraagt 4,35%.

Er wordt verder rekening gehouden met een verwachte toename van het KI met 0,6%. Dat is gebaseerd op de gemiddelde groei over de periode 2016-2021.

De raming 2024 houdt daarnaast ook rekening met 500 keuro extra ontvangsten ingevolge de afschaffing van de vermindering voor energiezuinige woningen (nieuwbouw).

CE0-9CDGADK-OW – ERFBELASTINGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

1) Ontvangsten uit erfbelasting

De erfbelasting omvat zowel het successierecht als het recht van overgang. Beide belastingen worden geheven op de waarde van de goederen die overgaan ingevolge een overlijden. Het successierecht wordt geheven op de waarde van al wat uit de nalatenschap van een inwoner van het Vlaamse Gewest wordt verkregen. Het recht van overgang wordt geheven op de waarde van de onroerende goederen gelegen in het Vlaamse Gewest, verkregen uit de nalatenschap van iemand die geen rijksinwoner is.

2) Ontvangsten uit fiscale regularisatie

Met de Vlaamse fiscale regularisatie hadden belastingplichtigen tijdelijk (tot eind 2020) de mogelijkheid om hun fiscale toestand te regulariseren door spontaan aangifte te doen van de nog niet bij de fiscale administratie aangegeven bedragen die aan erf- of registratiebelasting onderworpen hadden moeten worden. Het indienen van een regularisatieaangifte leidde tot betaling van een regularisatieheffing en het afleveren van een regularisatieattest. Hiermee werd zowel fiscale als strafrechtelijke immuniteit bekomen.

Voor de regularisatie van onsplitsbare bedragen (waarbij de aangever niet meer in de mogelijkheid is een precieze mathematische opdeling tussen beide componenten te maken) werd op 9 mei 2017 een samenwerkingsakkoord afgesloten tussen de Federale en de Vlaamse Regering. Die onsplitsbare bedragen hadden immers tegelijk en uitsluitend onderworpen moeten zijn aan zowel federale belastingen als aan Vlaamse belastingen.

Kredietevolucie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2023	1.693.122	0	0
Bijstelling BO 2024	66.327	0	0
BO 2024	1.759.449	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De ontvangsten uit erfbelasting worden voor 2024 geraamd op 1.759 miljoen euro. De prognose voor 2023 wordt opgetrokken naar 1.793 miljoen euro. De gemiddelde ontvangst uit overlijdens 2022 valt hoger uit in vergelijking met de raming van de begrotingsaanpassing 2023.

De geraamde gemiddelde ontvangst 2022 vormt de basis voor de volgende jaren. Voor 2023 en 2024 evolueert de gemiddelde ontvangst in functie van de inflatieverwachtingen.

Er wordt rekening gehouden met 65.141 nalatenschappen in 2023 en 66.482 nalatenschappen in 2024. Het aantal voor 2023 is gebaseerd op de opengevallen nalatenschappen tot en met augustus en een prognose voor de rest van het jaar. Het aantal voor 2024 is gebaseerd op prognoses van het planbureau voor het aantal overlijdens, waarbij de raming van het planbureau werd gecorrigeerd voor dossiers recht van overgang.

Jaar overlijden	2021	2022	2023	2024
Aantal nalatenschappen	65.511	69.087	65.141	66.482

De ontvangsten 2023 vloeien hoofdzakelijk voort uit nalatenschappen van het tweede semester 2022 en het eerste semester 2023. De ontvangsten 2024 uit nalatenschappen

van het tweede semester 2023 en het eerste semester 2024. In het tweede semester 2022 waren er uitzonderlijk veel overlijdens. Dat verklaart waarom de raming van de ontvangsten 2023 hoger ligt dan de raming van de ontvangsten 2024.

CE0-9CDGADL-OW – REGISTRATIEBELASTINGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden de ontvangsten uit de registratiebelastingen aangerekend. De Vlaamse registratiebelastingen zijn: het recht van hypotheekvestiging, het verdeelrecht, het verkooprecht en de schenkbelasting.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2023	3.174.993	0	0
Bijstelling BO 2024	-89.780	0	0
BO 2024	3.085.213	0	0

Inhoudelijke toelichting:

	(duizend euro)		
	2023 BA	2024 BO	Bijstelling
Verkooprecht	2.455.154	2.419.993	-35.161
Verdeelrecht	88.520	84.494	-4.026
Recht op hypotheekvestiging	152.117	136.225	-15.892
Schenkbelasting	479.202	444.501	-34.701
Totaal	3.174.993	3.085.213	-89.780

De raming van het verkooprecht bedraagt voor 2024 2.420 miljoen euro. De raming gaat uit van constante prijzen in 2023 en 2024. Ingevolge de gestegen rente is de activiteit op de vastgoedmarkt sterk afgenomen. De laatste prognose voor 2023 gaat uit van een daling van het aantal transacties met 20% ten opzichte van 2022. De verwachting is dat de activiteit op de vastgoedmarkt de komende jaren geleidelijk herstelt. De gestegen rente dwingt kopers hun aankopen uit te stellen, maar de wens om een woning te kopen blijft aanwezig. Daarnaast betekent een nominale nulgroei van de vastgoedprijzen voor 2023 en 2024 in een context van meer dan 4% inflatie dat woningen in reële termen bijna 10% goedkoper worden. Dat compenseert voor een deel de gestegen rentekost. In de begrotingsopmaak 2024 wordt uitgegaan van een herstel van de normale volumes vanaf 2026. Voor 2024 wordt rekening gehouden met een toename van 10% ten opzichte van 2023. Tot slot wordt nog rekening gehouden met de volledige afschaffing van de meeneembaarheid vanaf 1 januari 2024 naar aanleiding van de wijzigingen aan het verkooprecht in 2022. In de jaren 2022 en 2023 geldt een overgangsregeling voor de meeneembaarheid. De volledige afschaffing heeft een verwacht positief effect van 35 miljoen op de ontvangsten van 2024.

De ontvangsten uit het verdeelrecht worden geraamd op 84 miljoen euro. Het aantal akten waarmee rekening wordt gehouden in de begroting 2024 is gelijk aan het gemiddelde van de drie voorgaande jaren. Het gemiddelde recht 2024 wordt constant gehouden op het niveau 2023.

De ontvangsten uit het recht op hypotheekvestiging worden voor 2024 geraamd op 136 miljoen euro. De raming houdt rekening met een daling van het aantal akten met 33% in 2023 ten opzichte van 2022. Voor 2024 wordt rekening gehouden met een toename van 15% ten opzichte van 2023. Het gemiddelde recht wordt constant gehouden op het niveau 2023.

De ontvangsten uit de schenkbelasting worden geraamd op 445 miljoen euro. Voor 2023 en 2024 wordt uitgegaan van 42.000 schenkingsakten. Ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2023 betekent dit een negatieve bijstelling met 3.000 akten. Het gemiddelde recht evolueert voor de roerende schenkingen in functie van de inflatie (+4,1%). Voor de onroerende schenkingen wordt het gemiddelde recht constant gehouden, gegeven de assumpties over de evolutie van de vastgoedprijzen.

CE0-9CDGDM-OW – PLANBATENHEFFING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de bedragen gebudgetteerd die naar verwachting zullen worden geïnd voor wat betreft de planbatenheffing.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2023	0	3.503	0
Bijstelling BO 2024	0	-613	0
BO 2024	0	2.890	0

Inhoudelijke toelichting:

Omwille van de specificiteit van de planbatenheffing die geen wekerende heffing is en die pas moet worden betaald na een startfeit, kan op zich pas *post factum* worden ingeschat welke de ingekohierde bedragen en welke de inningen zijn. Om die reden wordt het gemiddelde van de laatste vijf jaar aan werkelijk geïnde heffingen gebudgetteerd. Het gemiddelde bedraagt 2.890 keuro.

	(euro)					
	2018	2019	2020	2021	2022	Gemiddelde
Ontvangsten	304.481	7.899.686	1.297.422	3.129.922	1.819.324	2.890.167

CB0-9CDGADN-OW – BRUTO OPCENTIEMEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op begrotingsartikel CB0-9CDGADN-OW worden de bruto-opcentiemen begroot die volgens de voorschottenmethode in 2024 aanrekenbaar zijn.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2023	9.573.667	0	0
Bijstelling BO 2024	392.553	0	0
BO 2024	9.966.220	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De gewestelijke aanvullende belasting op de PB (bruto-opcentiemen) wordt op 9.966,22 miljoen euro geraamd.

Voor de raming van de bruto aanvullende belasting op de PB (gewestelijke opcentiemen) verwijzen we naar de Algemene Toelichting bij de BO 2024.

De Vlaamse Regering heeft ervoor geopteerd om de verlaging van het opcentiementarief (als gevolg van de verlaging van de autonomiefactor) niet tegen te werken, alhoewel zij hiervoor wel de bevoegdheid heeft.

De Vlaamse begroting 2024 absorbeert bovendien ook de verwachte minderontvangsten als gevolg van de federale maatregelen in de PB (vervat in de raming van de 'belasting Staat') en opteert er bijgevolg voor om ook de negatieve impact van de federale maatregelen op de Vlaamse begroting niet tegen te werken, maar maximaal uitvoering te geven aan de federale *tax shift* en andere federale maatregelen die de burger ten goede komen.

De voorliggende raming van de bruto-opcentiemen voor het begrotingsjaar 2024 is verder gebaseerd op de voorschottenmethode. Voor bijkomende toelichting wordt verwezen naar de desbetreffende bijlage bij de Algemene Toelichting bij de BO 2024.

CE0-9CDGADO-OW – AUTOMATISCHE ONTSPANNINGSTOESTELLEN EN SPELEN EN WEDDENSCHAPPEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden de ontvangsten uit de belasting op automatische ontspanningstoestellen en de belasting op spelen en weddenschappen aangerekend.

Kredietevolucie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2023	87.717	0	0
Bijstelling BO 2024	2.133	0	0
BO 2024	89.850	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De raming 2024 voor de belasting op spelen en weddenschappen komt uit op 65,7 miljoen euro. De ontvangsten uit spelen en weddenschappen zijn de laatste jaren sterk toegenomen, vooral de ontvangsten uit online spelen en weddenschappen. In 2022 zwakte de groei af tot 2% op jaarbasis. Er wordt voor 2024 ook uitgegaan van een groei van 2%.

De raming 2024 voor de belasting op automatische ontspanningstoestellen bedraagt 24,2 miljoen euro. De raming vertrekt van het bedrag van de begrotingsaanpassing 2023. Dat bedrag wordt geïndexeerd. De index bedraagt 1,6% (CPI november 23 / CPI november 2022).

Uitgavenartikelen

CE0-1CDG2DA-WT – DOELGERICHT FISCAAL BELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de kredieten ingeschreven voor de compensaties aan gemeenten en provincies voor:

- de gedeerde inkomsten ingevolge de volledige vrijstelling van de onroerende voorheffing voor het kadastraal inkomen van nieuw materiaal en outillage;
- de vermindering van de onroerende voorheffing voor energiezuinige woningen en gebouwen;
- de vrijstelling van de onroerende voorheffing voor de verbouwing van een winkelpand of de ruimte boven een winkelpand tot woongelegenheden en uitbreiding van de vrijstelling voor vervangbouw (ten gevolge van wijzigingen door het decreet van 22 juni 2018 houdende de rationalisering van fiscale gunstmaatregelen)
- de ruimere invulling van de vrijstelling voor occasioneel vervoer (ten gevolge van wijzigingen door het decreet van 22 juni 2018 houdende de rationalisering van fiscale gunstmaatregelen).

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2023	42.088	42.088
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-7.788	-7.788
BO 2024	34.300	34.300
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

De kredietevoluties worden toegelicht in onderstaande tabel.

Kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
<i>Compensatie stad Genk</i>	-5.700	-5.700	De compensatie aan de stad Genk naar aanleiding van de sluiting van Ford Genk liep tot begrotingsjaar 2023.
Compensatie aan lokale besturen voor de vermindering onroerende voorheffing energiezuinige woningen.	3.200	3.200	Onder constant beleid zou de compensatie voor de energiezuinige woningen toenemen met 3,2 miljoen euro. Aan nieuwe woningen en gebouwen wordt enkel nog een vermindering van de onroerende voorheffing toegekend als het E-peil significant beter is dan wettelijk verplicht (maatregel BO 2022). Door die maatregel wordt verwacht dat de uitgaven 4,5 miljoen euro lager zullen liggen.
	-4.500	-4.500	
Compensatie vrijstelling ombouw handelspand en vervangbouw.	-788	-788	Het voorziene budget wordt in lijn gebracht met de werkelijke uitgaven.
TOTAAL	-7.788	-7.788	

CB0-1CDG2DB-WT – WOONFISCALITEIT**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel bevat voor de woongerelateerde materies de raming van de Vlaamse fiscale uitgaven (belastingverminderingen en belastingkredieten) bij lopende wetgeving. De fiscale uitgaven voor dienstencheques en de wijkwerkencheques zijn niet in de raming begrepen. Laatstbedoelde fiscale uitgaven worden geraamd onder begrotingsartikel CB0-1CDG2DC-WT.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2023	1.170.608	1.170.608
<i>Index</i>	0	0

<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-20.129	-20.129
BO 2024	1.150.479	1.150.479
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

De raming van de Vlaamse woongerelateerde fiscale uitgaven voor het begrotingsjaar 2024 is gebaseerd op de bedragen opgenomen in de administratieve nota van de FOD Financiën van 18 september 2023 (mededeling van 22 september 2023).

Het uitgangspunt van de federale raming voor het aanslagjaar 2024 is het per 30 juni 2023 definitief ingekohierde bedrag van de belastingverminderingen toegekend voor de belastbare periode 2021 (aanslagjaar 2022). Vervolgens wordt voor de aanslagjaren 2023 en 2024 de evolutie bij ongewijzigde wetgeving geraamd. Tenslotte wordt de impact van de gewestelijke maatregelen op de fiscale uitgaven in rekening gebracht, waardoor de evolutie bij lopende wetgeving bekomen wordt. Voor de raming van de fiscale uitgaven met betrekking tot het verwerven en behouden van de eigen woning wordt sinds de BA 2020 een andere ramingsmethode toegepast waarbij meteen de fiscale uitgaven bij lopende wetgeving bekomen worden.

Onderstaande tabel toont voor de woongerelateerde fiscale uitgaven de ramingen bij BA 2023 (aanslagjaar 2023) en BO 2024 (aanslagjaar 2024) bij lopende wetgeving en rekening houdende met het federaal voorschottenpercentage (99,12% bij BA 2023 en 99,48% bij BO 2024).

Kredietevoluties:

	(duizend euro)			
	BA 2023 (99,12%)	Andere bijstellingen		BO 2024 (99,48%)
		VAK	VEK	
	VAK=VEK			VAK=VEK
Bouwsparen	66.291	-6.116	-6.116	60.175
Intresten	16.326	-2.532	-2.532	13.794
Woonbonus 2005-2014	620.533	-29.091	-29.091	591.442
Lange termijnsparen	29.335	4.837	4.837	34.172
Gewestelijke woonbonus	436.399	13.427	13.427	449.826
Onderhoud & restauratie beschermd monumenten & landschappen	335	-61	-61	274
Renovatie woningen redelijke huurprijs	1.359	-595	-595	764
Renovatieovereenkomsten	29	2	2	31
Totaal	1.170.608	-20.129	-20.129	1.150.479

Bron: FOD Financiën, Raming van de gewestelijke PB

De vermindering van de raming ten opzichte van de BA 2023 (= federale begrotingscontrole 2023) bedraagt 20,1 miljoen euro en situeert zich hoofdzakelijk in de component 'eigen woning' waar de FOD Financiën een negatieve bijstelling doorvoert ten bedrage van 19,5 miljoen euro:

- Bouwsparen: -6,1 miljoen euro;
- Intrestaftrek: -2,5 miljoen euro;
- Vlaamse woonbonus 2005-2014: -29,1 miljoen euro;
- Vlaamse belastingvermindering voor het lange termijnsparen: +4,8 miljoen euro;
- Gewestelijke woonbonus (Vlaamse woonbonus in 2015 en geïntegreerde woonbonus vanaf 2016): +13,4 miljoen euro.

De bijstelling op de componenten 'onderhoud en restauratie van beschermde monumenten en landschappen', 'renovatie van tegen bescheiden huurprijs verhuurde woningen' en 'renovatieovereenkomsten' bedraagt samen -0,7 miljoen euro.

Om tot de hierboven vermelde raming van de fiscale uitgaven te komen, wordt de voorschottenmethode toegepast. Een volledige beschrijving van de gebruikte methode is terug te vinden in de Algemene Toelichting bij de BO 2024 en in de toelichting van de bruto-opcentiemen (zie begrotingsartikel CB0-9CDGADN-OW). De raming van de fiscale uitgaven moet immers aansluiten op de raming van de bruto-opcentiemen. Het toepassen van de voorschottenmethode voor de bruto-opcentiemen impliceert enerzijds de raming van de voorschotten op de bruto-opcentiemen, en anderzijds de raming van de kasmatige afrekeningen van de netto-opcentiemen (dit zijn de bruto-opcentiemen verminderd met de fiscale uitgaven). Dit heeft tot gevolg dat het begrote bedrag van de fiscale uitgaven in de uitgavenbegroting zich kan beperken tot de component voorschotten. De raming van de kasmatige afrekening van de fiscale uitgaven wordt immers bij de bruto-opcentiemen verwerkt.

CB0-1CDG2DC-WT – DIENSTENCHEQUES

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel bevat de raming van de Vlaamse fiscale uitgaven (belastingverminderingen en belastingkredieten) bij lopende wetgeving voor dienstencheques en de wijkwerkencheques.

Kredietevolucie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2023	164.052	164.052
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>-10.268</i>	<i>-10.268</i>
BO 2024	153.784	153.784
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

De raming van de Vlaamse werkgerelateerde fiscale uitgaven voor het begrotingsjaar 2024 is gebaseerd op de bedragen opgenomen in de administratieve nota van de FOD Financiën van 18 september 2023 (mededeling van 22 september 2023).

Het uitgangspunt van de federale raming voor het aanslagjaar 2024 is het per 30 juni 2023 definitief ingekohierde bedrag van de belastingverminderingen toegekend voor de belastbare periode 2021 (aanslagjaar 2022). Vervolgens wordt voor de aanslagjaren 2023 en 2024 de evolutie bij ongewijzigde wetgeving geraamd. Tenslotte wordt de impact van de gewestelijke maatregelen op de fiscale uitgaven in rekening gebracht, waardoor de evolutie bij lopende wetgeving bekomen wordt.

Onderstaande tabel toont voor de werkgerelateerde fiscale uitgaven de ramingen bij BA 2023 (aanslagjaar 2023) en BO 2024 (aanslagjaar 2024) bij lopende wetgeving en rekening houdende met het federaal voorschottenpercentage (99,12% bij BA 2023 en 99,48% bij BO 2024).

Kredietevoluties:**(duizend euro)**

	BA 2023	Andere bijstellingen		BO 2024
	(99,12%)	VAK	VEK	(99,48%)
	VAK=VEK			VAK=VEK
Dienstencheques en wijkwerkencheques	164.052	-10.268	-10.268	153.784
Totaal	164.052	-10.268	-10.268	153.784

Bron: FOD Financiën, Raming van de gewestelijke PB

De daling van de raming ten opzichte van de BA 2023 (= federale begrotingscontrole 2023) bedraagt 10,3 miljoen euro en wordt verklaard door een lager gebruik van de wijkwerken- en dienstencheques tijdens het inkomstenjaar 2023 (aanslagjaar 2024).

Om tot het uiteindelijk begrote bedrag van de fiscale uitgaven te komen, wordt de voorschottenmethode toegepast. Een volledige beschrijving van de gebruikte methode is terug te vinden in de Algemene Toelichting bij de BO 2024 en in de toelichting van de bruto-opcentiemen (zie begrotingsartikel CB0-9CDGADN-OW). De raming van de fiscale uitgaven moet immers aansluiten op de raming van de bruto-opcentiemen. Het toepassen van de voorschottenmethode voor de bruto-opcentiemen impliceert enerzijds de raming van de voorschotten op de bruto-opcentiemen, en anderzijds de raming van de kasmatige afrekeningen van de netto-opcentiemen (dit zijn de bruto-opcentiemen verminderd met de fiscale uitgaven). Dat heeft tot gevolg dat het begrote bedrag van de fiscale uitgaven in de uitgavenbegroting zich kan beperken tot de component voorschotten. De raming van de kasmatige afrekening van de fiscale uitgaven wordt immers bij de bruto-opcentiemen verwerkt.

CE0-1CDX2DD-WT – KILOMETERHEFFING**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Via dit begrotingsartikel worden de werkings- en investeringskosten betaald i.v.m. de inning van de kilometerheffing.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2023	113.614	113.614
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>-7.895</i>	<i>-7.895</i>
BO 2024	105.719	105.719
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

Op basis van een door Viapass aangeleverde raming bedraagt het totale benodigde budget 105.719 keuro. Dat budget is inclusief de werkingssubsidie voor Viapass en een marge van 1 miljoen euro voor onvoorzene uitgaven.

Kredietevoluties:**(duizend euro)**

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
<i>Vergoeding Satellic en EETS providers + subsidie Viapass</i>	-7.895	-7.895	De daling is hoofdzakelijk te danken aan de uitgaven voor vervangingsinvesteringen van de On Board Units (OBU) die

			lager liggen in vergelijking met 2023.
TOTAAL	-7.895	-7.895	

CE0-1CDG2DE-WT – EFFICIENTE INNING EN INVORDERING VAN DE BELASTINGEN IN EIGEN BEHEER

Korte inhoud begrotingsartikel:

Binnen dit begrotingsartikel worden alle kosten gegroepeerd die rechtstreeks of onrechtstreeks de inning van de gewestbelastingen betreffen.

De belangrijkste kosten zijn:

- het printingcontract (voornamelijk drukken van aanslagbiljetten en hun bijlagen);
- de verzendingskosten;
- de telefonische ondersteuning van 1700 als eerstelijnscontact tussen burger en VLABEL;
- de exploitatie enerzijds, en het adaptief en correctief onderhoud anderzijds van het VFP;
- de ontwikkeling van bijkomende ICT-toepassingen op het VFP;
- de moratoriumintresten.

Kredietevolucie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2023	36.701	37.201
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>700</i>	<i>700</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>1.000</i>	<i>1.000</i>
BO 2024	38.401	38.901
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

De kredietevolucies worden toegelicht in onderstaande tabel.

Kredietevolucies:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van QE0-1QEE2KN-WT	700	700	Bijkomende middelen voor ICT voor de verdere uitbouw van het VFP.
TOTAAL	700	700	

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
<i>Nieuwe beleidsimpulsen BO2024</i>	1.000	1.000	Bijkomende middelen ICT voor de verdere uitbouw van het VFP.
TOTAAL	1.000	1.000	

CE0-1CDG4DE-WT - EFFICIENTE INNING EN INVORDERING VAN DE BELASTINGEN IN EIGEN BEHEER

Korte inhoud begrotingsartikel:

Binnen dit begrotingsartikel situeert zich enkel de basisallocatie die de kosten van de inning van planbatenerheffing moet dragen, met uitzondering van de personeelskosten. Het gaat dan vooral om geschilkosten en een toerekening van ICT-ontwikkelkosten.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2023	50	50
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BO 2024	50	50
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

Het krediet wordt constant gehouden op het niveau 2023.

CE0-1CDG2DP-WT - JOBBONUS**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Eén van de standpunten van de nieuwe Vlaamse Regering is dat werken moet lonen. Om het verschil tussen werken en inactiviteit te vergroten en tevens de werkzaamheidsgraad in Vlaanderen verder te verhogen, wordt een Vlaamse jobbonus ingevoerd.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2023	226.430	226.430
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>-673</i>	<i>-673</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>16.128</i>	<i>16.128</i>
BO 2024	241.885	241.885
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

De kredietevoluties worden toegelicht in onderstaande tabel.

Kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar <i>JB0-1JDB2CD-WT</i> (-)	-673	-673	Compensatie naar jobbonus plus.
TOTAAL	-673	-673	

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
<i>Evolutie uitgaven bij ongewijzigd beleid</i>	-84.766	-84.766	Met de huidige loongrenzen en het huidige premiebedrag valt de kost van de jobbonus lager uit dan voorzien.
Regeerakkoord	7.000	7.000	In het regeerakkoord was in 2024 een opstap voorzien van 7 miljoen euro.
Nieuwe beleidsimpulsen BO2024	93.894	93.894	Versterken jobbonus: premiebedrag naar 700 euro en uitbreiding doelgroep.
TOTAAL	16.128	16.128	

CE0-1CDG4DX-IS – DAB BRV-FONDS**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Via dit artikel worden de geïnde planbatenheffingen aan het BRV-fonds doorgestort.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2023	3.193	3.193
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>-613</i>	<i>-613</i>
BO 2024	2.580	2.580
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de BBT van Omgeving.

Kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Bijstelling in functie van ontvangsten.	-613	-613	Zie ontvangsten artikel CE0-9CDGTDM-OW
TOTAAL	-613	-613	

VII. BELEIDSVELD III. FINANCIËLE OPERATIES

Binnen het beleidsveld financiële operaties is er slechts één gelijknamige ISE.

1. Enig inhoudelijk structurelement: financiële operaties

Onder dit ISE worden de taken opgenomen die verband houden met de werkzaamheden rond de financiële operaties, waaronder:

- De recurrente taken van het kas- schuld- en waarborgbeheer;
- Het schuld- en waarborgbeleid;
- Het beheer en de opvolging van de participaties;
- De financiering van de geconsolideerde entiteiten;
- Het actief risicomanagement (verzekeringspremies en pooling van de verzekeringen).

De beleidskredieten die aan dit ISE toe te wijzen zijn hebben betrekking op:

- Aflossing schuld;
- Financiering geconsolideerde entiteiten;
- Participaties;
- Rente op overheidsschuld.

De volgende prestatie-informatie is relevant voor deze ISE:

Benaming	Rating
Definitie	In de financiële wereld is een rating de uitkomst van een beoordeling van de kredietwaardigheid.
Relevantie	<p>Het helpt investeerders om een indicatie te krijgen over de financiële stevigheid van een (potentiële) geldnemer. De rating geeft daarbij een inschatting over de zekerheid voor de geldschieter dat de geldnemer volledig en tijdig aan zijn verplichtingen kan voldoen. De rating beïnvloedt ook de risicopremie die in het rendement wordt opgenomen: hoe hoger de rating, hoe lager de risicopremie en bijgevolg hoe lager het rendement.</p> <p>Om leningen op de kapitaalmarkt te kunnen ophalen, heeft de Vlaamse overheid nood aan minstens 1 rating bij 1 van de 3 grote ratingbureaus: Moody's, Standard en Poor's of Fitch. Deze 3 ratingbureaus zijn van mening dat de rating van de Vlaamse overheid niet meer dan 1 trapje boven de federale overheid kan.</p>
Berekeningswijze	Om de rating te bepalen kijkt het ratingbureau naar een aantal belangrijke indicatoren. Het huidige ratingbureau Fitch heeft 6 'key risk factors' bepaald: de robuustheid van de inkomsten, de aanpasbaarheid van de inkomsten, de houdbaarheid van de uitgaven, de robuustheid van de liquiditeit en de schulden, de flexibiliteit van de liquiditeit

	<p>en de schulden en de aanpasbaarheid van de uitgaven.</p> <p>Vlaanderen scoort sterk op 5 van deze 6 risicofactoren, en krijgt daardoor momenteel een rating die 1 trapje hoger ligt dan de federale overheid.</p>
Bronnen	<p>De rating wordt gepubliceerd op de website van het betreffende ratingbureau:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fitch Ratings: https://www.fitchratings.com/ - Moody's: https://www.moody's.com/ - S&P Global Ratings: https://www.spglobal.com/ratings/en/
Meetfrequentie	<p>Ten minste een maal per jaar komt het ratingbureau langs en wordt de rating van Vlaanderen ofwel bevestigd ofwel herzien. Bij een herziening wordt de rating naar boven of naar beneden bijgesteld. Vaak worden voorafgaand aan een ratingverhoging of -verlaging de vooruitzichten bijgesteld naar respectievelijk positief of negatief. Indien er belangrijke wijzigingen optreden kan de rating op ieder moment in het jaar naar boven of naar beneden herzien worden.</p>

De streefnorm wordt besproken onder OD 1 hieronder.

1.1. Strategische doelstellingen

SD 1: We ontwikkelen en versterken een evenwichtige financieringsstrategie voor Vlaanderen

2024 wordt ook een belangrijk jaar voor het participatieregister. Dankzij de grondige voorbereidingen door het Departement FB in 2023 kan de informatie naar aanleiding van de jaarrekening 2023 verder aangevuld worden met de gegevens tot eind 2023. Dit om vervolgens - na een grondige controle - publiek ontsloten te worden via een webversie.

Ook de lopende fusietrajecten, met name de overname van een deel van de schulden van diverse fusionerende gemeenten door de Vlaamse overheid, heeft een belangrijke impact in 2024. Momenteel staat de teller van de over te nemen schuld in totaal op 273,16 miljoen euro voor de al bekende fusietrajecten (13 lopende trajecten). Dit is exclusief intresten op de overgenomen leningen en bankkosten. Dat bedrag kan evenwel nog toenemen aangezien de steden en gemeenten nog tot 31 december 2023 kunnen beslissen om te fusioneren. Momenteel bereidt het Departement FB die schuldovername al volop voor. Zodra de definitieve lijst van de over te nemen leningen beschikbaar is (in principe 31 maart 2024), moet het Departement FB met de betrokken banken de overeenkomsten opmaken voor de overname van de betreffende gemeenteleningen op 30 september 2024.

1.2. Operationele doelstellingen

OD 1: We bewaken (op termijn) de schuldevolutie in de Vlaamse uitgavennorm

Het blijft ook cruciaal om de schuldevolutie te bewaken. Met de uitgavennorm voorzien we al een belangrijk bewakingsinstrument (zie boven, OD 1 van ISE budgettair beleid) maar inzetten op een onderbouwde visie rond financieringsbeleid is eveneens van belang. De samenwerking met het schuldcomité is hiervoor cruciaal. De studie naar de optimale mix van vaste en vlottende schuld heeft al nuttige aanbevelingen én aanpassingen opgeleverd.

Binnen deze OD blijven we ernaar streven om een minstens even gunstige rating als die van de federale overheid te krijgen bij 1 van de 3 grote ratingbureaus. Voor meer informatie over die indicator kan verwezen worden naar de bovenstaande metafiche. Daarenboven monitoren we de verhouding rente-uitgaven ten opzichte van alle uitgaven alsook de spread die we moeten betalen ten opzichte van OLO/IRS bij nieuwe schuldtoelagen op lange termijn. Op korte termijn monitoren we de spread ten opzichte van de euribor.

Voor het budgettair kader voor deze OD verwijzen we naar de begrotingsartikelen CB0-1CEG2BA-WT (rente-uitgaven en werkingskosten inzake schuldbeheer en schuldbeleid), CB0-1CEG2BA-PA (doorstorting van de opgehaalde bedragen naar de geconsolideerde entiteiten), CB0-4CEG2BA-LE (aflossen van kapitaal van de bestaande LT-leningen) en CB0-1CEX2BA-PA (participaties). De ontvangsten worden aangerekend op de begrotingsartikelen CB0-9CEGABA-OP (terugbetalingen van kapitaal van de geconsolideerde entiteiten aan wie leningen verstrekt werden), CB0-9CEGABA-OW (betalingen van interesten van de geconsolideerde entiteiten) en CB0-9CEGABB-OW (ontvangsten uit waarborgpremies).

OD 2: We zorgen voor een gezonde mix binnen onze financiering

Net als de voorgaande jaren streven we ernaar om het brede beschikbare gamma aan financieringsinstrumenten en -bronnen doordacht in te zetten om optimaal aan onze financieringsbehoeften te voldoen.

Voor de lange termijn financiering gebruiken we hoofdzakelijk het EMTN-programma. Hierbij bekijken we samen met het schuldcomité wat de ideale mix is tussen enerzijds kleine private plaatsingen, die soms tegen gunstigere rentevooraanbiedingen kunnen gebeuren, en anderzijds grotere benchmarktoelagen, die meer visibiliteit in de markt genieten en meer liquiditeit geven aan de investeerders. Het Departement FB zet ook in op het uitgeven van obligaties tegen een vlottende rentevoet als dat opportuun is om een deel van de lange termijnprojecten op korte en middellange termijn te financieren. De ideale schuldmix (vaste versus vlottende schuld) wordt hierbij samen met het schuldcomité nauwgezet opgevolgd. Hierbij blijven we inzetten op duurzame financiering en lanceren we minstens één duurzame obligatie.

De Europese Investeringsbank (EIB) wordt ook ingeschakeld voor een gedeelte van de lange termijnfinanciering van het Oosterweelproject.

Voor de korte termijn financiering (tegen een vlottende rentevoet) blijven we gebruik maken van het BCP-programma en de kredietlijn op de zichtrekening.

Tot slot blijft het Departement FB ook via het centraal kasbeheer de beschikbare middelen van de geconsolideerde entiteiten activeren en inzetten, zowel op lange als op korte termijn.

De uitgaven die nodig zijn om deze doelstelling te realiseren, worden aangerekend op begrotingsartikelen CB0-1CEG2BA-WT (rente-uitgaven en werkingskosten inzake

schuldbeheer en schuldbeleid), CB0-1CEG2BA-PA (doorstorting van de opgehaalde bedragen naar de geconsolideerde entiteiten), CB0-4CEG2BA-LE (aflossen van kapitaal van de bestaande LT-leningen) en CB0-1CEX2BA-PA (participaties).

De ontvangsten worden aangerekend op begrotingsartikelen CB0-9CEGABA-OP (terugbetalingen van kapitaal van de geconsolideerde entiteiten aan wie leningen verstrekt werden), CB0-9CEGABA-OW (betalingen van intresten van de geconsolideerde entiteiten) en CB0-9CEGABB-OW (ontvangsten uit waarborgpremies).

1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

FINANCIELE OPERATIES, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	AO			TO		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024
ESR-ontvangsten (werking en toelagen (OW))	118.290	95.582	213.872	0	0	0
Toelagen (ontvangsten interne stromen (OI))	0	0	0	0	0	0
Overige (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)	331.067	40.332	371.399	0	0	0
Totaal	449.357	135.914	585.271	0	0	0

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De stijging van de ontvangsten is het gevolg van extra ontvangsten uit rente en kapitaal van de leningen die verstrekt worden.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	472.566	509.270	981.836	472.566	509.270	981.836
Toelagen (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0

Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR- impact)	2.953.603	264.319	3.217.922	3.292.235	231.847	3.524.082
Totaal	3.426.169	773.589	4.199.758	3.764.801	741.117	4.505.918
Aanwen- ding VAK- ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De significante stijging in de geraamde uitgaven vloeit voort uit het actief schuldbeheer van de Vlaamse overheid. Hier wordt in detail op ingegaan bij de volgende begrotingsartikelen aangaande actief schuldbeheer: CB0-1CEG2BA-WT, CB0-1CEG2BA-PA, CB0-1CEX2BA-PA, CB0-1CEG2BA-LE en CB0-4CEG2BA-LE.

1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

CB0-9CEGABA-OP – ACTIEF SCHULDBEHEER

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel bevat de niet-aanrekenbare ontvangsten in het kader van het kas- en schuldbeheer van de Vlaamse Gemeenschap. Dit zijn voornamelijk terugbetalingen van kapitaal.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2023	331.067	0	0
Bijstelling BO 2024	40.332	0	0
BO 2024	371.399	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De volgende ontvangsten worden op dit artikel verwacht voor 2024:

- de terugbetalingen van kapitaal:
 - door VMSW van de renteloze leningen van 2015 tem 2023: 150,42 miljoen euro (+6,07 miljoen euro)
 - door VWF van de renteloze leningen van 2016 tem 2023: 182,84 miljoen euro (+34,54 miljoen euro)
 - door School Invest van de geconsolideerde LT-lening van december 2017: 31,14 miljoen euro (+674 keuro)
 - door VMSW van de klassieke financiering (oude lening): 4,49 miljoen euro (+110 keuro)
 - door Diestsepoort van de private plaatsing bij het Vlaamse Gewest: voorziene aflossing in 2024 van 2,3 miljoen euro (+200 keuro)
 - door De Warande: 55 keuro (-1 keuro): 82 leden in 2023 * 675 euro
- de toerekenbare rente van de swaps Diestsepoort wordt volgens de laatste aflossingstabellen op 161 keuro geraamd (-258 keuro)

- er zijn geen individuele obligaties van het vroegere Egalisatiefonds die eind 2015 overgedragen zijn naar het Vlaamse Gewest en die op eindvervaldag komen in 2024 (- 1 miljoen euro)

Voor de beleidstoelichting hieromtrent kan worden verwezen naar de eerste en tweede OD van het ISE Financiële operaties.

CBO-9CEGABA-OW – ACTIEF SCHULDBEHEER

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel bevat de aanrekenbare ontvangsten in het kader van het kas- en schuldbeheer van de Vlaamse Gemeenschap. Dit zijn voornamelijk intresten en dividenden.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2023	117.842	0	0
Bijstelling BO 2024	96.030	0	0
BO 2024	213.872	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Op dit artikel worden voor 2024 volgende ontvangsten verwacht:

- Rentebetaling door VMSW van de klassieke financiering (oude lening): 5,94 miljoen euro (-90 keuro)
- Toerekenbare rente op CP uitgegeven door SI + toerekenbare rente LT-lening SI = 43,91 miljoen euro (+4,34 miljoen euro)
- Rente BAM voor de leningen die vanaf 2023 bij FB opgenomen worden: 34,4 miljoen euro (+24,91 miljoen euro)
- Door de nieuwe structuur van het VWF worden de leningen die aan hen verstrekt worden niet langer renteloos, verwachte rente-ontvangst voor de leningen van 2023 en 2024: 77,7 miljoen euro (+51,86 miljoen euro)
- De toerekenbare rente van de belegging in de uitgifte van Diestsepoort: 2,17 miljoen euro (+ 193 keuro)
- Toerekenbare rente van de obligaties van het vroegere Egalisatiefonds die eind 2015 overgedragen zijn aan het Vlaamse Gewest: 55 keuro (-32 keuro)
- Intresten op de zichtrekening: 6 miljoen euro (+ 6 miljoen euro)
- Dividend Ethias: 34,2 miljoen euro. Ethias heeft in 2023 opnieuw een dividend uitbetaald van 34,2 miljoen euro, een zelfde dividend wordt voorzien voor 2024 (+950 keuro).
- Preferent dividend School Invest op de kapitaalverhoging van 250 miljoen euro van maart 2016: 9,5 miljoen euro (+7,9 miljoen euro)
- Dividenden sociale huisvestingsmaatschappijen: 3 keuro (constant)

Voor de beleidstoelichting hieromtrent kan worden verwezen naar de eerste en tweede OD van het ISE Financiële operaties.

CBO-9CEGABB-OW – ACTIEF RISICOMANAGEMENT

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden de ontvangsten van waarborgpremies aangerekend.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2023	448	0	0
Bijstelling BO 2024	-448	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Voor 2024 worden geen ontvangsten uit waarborgpremies verwacht. Er wordt verwacht dat De Watergroep geen lening met waarborg zal opnemen (-306 keuro) en voor de Hogere Zeevaartschool wordt verwacht dat de lening met waarborg in 2023 zal opgenomen worden (-142 keuro).

Voor de beleidstoelichting hieromtrent kan worden verwezen naar de eerste en tweede OD van het ISE Financiële operaties.

Uitgavenartikelen**CB0-1CEG2BA-WT – ACTIEF SCHULDBEHEER****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel bevat in de eerste plaats de rente op de directe overheidsschuld. Hieronder worden de rente-uitgaven bedoeld in verband met het Investeringsfonds, de zichtrekening, de overgenomen leningen van de Vismijn Oostende, de Gemeentelijke Holding, EMTN, *schuldschein*, interne financieringen in het kader van het decreet beheer financiële activa, private leningen, *Commercial Paper* en overige leningen op korte termijn. Dit artikel bevat ook de toe te rekenen rente n.a.v. de overname van de leningen van gemeenten die fuseerden. Daarnaast bevat dit artikel nog allerhande werkingskosten in verband met thesaurie en schuldbeheer.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2023	472.051	472.051
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>2.200</i>	<i>2.200</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>507.070</i>	<i>507.070</i>
BO 2024	981.321	981.321
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

- Toelichting herinschatting rentekost

Beleidszijde/Betaalzijde: bij de BO 2024 stijgen de rentekredieten met 234,26 miljoen euro tot 701,46 miljoen euro. Voor nieuwe financieringen op lange termijn in 2024 en de resterende maanden van 2023 wordt 301,45 miljoen euro ingeschreven (zie tabellen hieronder). Hiervan is 2,2 miljoen euro compensatie vanuit wonen voor 100 miljoen euro extra opname door VMSW.

Nog aan te gane LT-financieringen in 2023 (in euro)

	Rentebedrag	Financieringsbedrag	Rentevoet
VMSW	27.797.101	751.273.000	3,7%
VWF	40.799.937	1.102.701.000	3,7%
BAM	21.615.000	550.000.000	3,93%

ESR-correcties vast	7.202.160	205.776.000	3,5%
ESR-correcties vlottend	2.469.312	68.592.000	3,6%
ESR-8 vast	7.875.000	225.000.000	3,5%
ESR-8 vlottend	2.700.000	75.000.000	3,6%
Tekort vast	41.771.500	1.169.500.000	3,7%
Tekort vlottend	12.420.000	345.000.000	3,6%
Relance vast	7.177.983,75	205.085.250	3,5%
Relance vlottend	2.461.023	68.361.750	3,6%
Totaal	174.289.016,75		
Correctie voor extra interne financieringen in 2023	-14.728.526,69		
Totaal nieuwe financieringen in 2023	159.560.490,06		

Nieuwe LT-financieringen in 2024 (in euro)

	Rentebedrag	Financieringsbedrag	Rentevoet	Looptijd	Verhouding
VMSW	14.156.824	745.096.000	3,80%	15	0,5
VWF	28.048.078,67	1.107.161.000	3,80%	15	0,67
SI Vlottend	13.268.200	358.600.000	3,70%		
BAM	2.686.666,67	800.000.000	4,03%	30	0,08
BAM Vlottend	14.800.000	700.000.000	3,70%		
ESR-8 vast	8.736.660	485.370.000	3,60%	10	0,5
ESR-8 vlottend	3.154.905	161.790.000	3,90%		0,5
Tekort vast	37.105.432,50	1.952.917.500	3,80%	15	0,5
Tekort vlottend	12.693.963,75	650.972.500	3,90%		0,5
ESR-correcties vast	3.703.968	205.776.000	3,60%	10	0,5
ESR-correcties vlottend	1.337.544	68.592.000	3,90%		0,5
Compensatie vanuit wonen	2.200.000	100.000.000			
Totaal	141.892.242,58				

Voor de aflossing van de bestaande LT-leningen wordt 292,42 miljoen euro aan rente ingeschreven. Hiervan is het grootste deel bestemd voor de EMTN-leningen (=278,56 miljoen euro). Door de alsook sterk stijgende KT-rentevoeten wordt er voor de financiering op korte termijn via het BCP-programma en via de zichtrekening 60,2 miljoen euro ingeschreven. Voor de interne financieringen wordt de rente voor 2024 geraamd op 43,38 miljoen euro. Voor de nieuw over te nemen gemeenteleningen op 30 september 2024 wordt volgens een eerste zeer ruwe raming 4 miljoen euro aan toerekenbare rente ingeschreven voor het laatste kwartaal van 2024 (zie ook paragraaf hieronder).

- Kapitaaloverdracht overname gemeenteleningen

Tot op heden zijn er 13 principiële goedgekeurde fusies van gemeenten op 1 januari 2025. Voor deze 13 fusies zal 273,16 miljoen euro aan kapitaal overgenomen worden van de betreffende gemeenten op 30 september 2024. Dit is nog een voorlopig cijfer daar gemeenten nog de tijd hebben tot 31 december 2023 om te beslissen om te fusioneren.

Bovendien dient het merendeel van deze principieel goedgekeurde fusies nog definitief bekrachtigd te worden.

- Toelichting herinschatting andere financiële kosten

Beleidszijde/betaalzijde: De andere financiële kosten stijgen met 1,85 miljoen euro tot 6,70 miljoen euro. De stijging is vooral het gevolg van hogere uitgiftefees (1,15 miljoen euro).

Voor de beleidstoelichting hieromtrent kan worden verwezen naar de eerste en tweede OD van het ISE Financiële operaties.

Kredietevoluties:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van <i>QF0-1QDG2QA-WT</i>	2.200	2.200	Compensatie vanuit wonen voor extra rentekost op 100 miljoen euro extra voor VMSW voor het verstrekken van renteloze leningen aan hogescholen.
TOTAAL	2.200	2.200	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Rente	232.057	232.057	Zie inhoudelijke toelichting hierboven
Kapitaaloverdracht overname gemeenteleningen	273.163	273.163	
Andere financiële kosten	1.850	1.850	
TOTAAL	507.070	507.070	

CB0-1CEG2BA-PA – ACTIEF SCHULDBEHEER

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel bevat de doorstorting van de door de Vlaamse overheid opgehaalde bedragen aan te consolideren entiteiten in het kader van de rechtstreekse financiering.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	2.731.417	2.731.417
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	366.173	366.173
BO 2024	3.097.590	3.097.590
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

Voor 2024 zijn de volgende doorstortingen voorzien in het kader van de rechtstreekse financieringen:

- 1.000 miljoen euro aan VMSW (+100 miljoen euro)
- 1.290 miljoen euro aan VWF (+39 miljoen euro)
- 800 miljoen euro aan Lantis (+250 miljoen euro)
- 7,59 miljoen euro aan School Invest (-22,83 miljoen euro)

Voor de beleidstoelichting hieromtrent kan worden verwezen naar de eerste en tweede OD van het ISE Financiële operaties.

Kredietevoluties:

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Doorstorting VMSW	100.000	100.000	Er wordt 100 miljoen euro extra voorzien voor de realisatie van betaalbare koten.
Doorstorting VWF	39.000	39.000	De funding voor VWF voor 2024 wordt geraamd op 1.290 miljoen euro tegenover 1.251 miljoen euro bij BA 2023. De 250 miljoen euro extra leningsmachtiging voor sociale leningen uit 2023 wordt ook voorzien in 2024.
Doorstorting Lantis	250.000	250.000	De funding voor Lantis voor 2024 wordt geraamd op 800 miljoen euro tegenover 550 miljoen euro bij BA 2023.
Doorstorting School Invest	-22.827	-22.827	De funding voor School Invest voor 2024 wordt geraamd op 7,59 miljoen euro tegenover 30,42 miljoen euro bij BA 2023.
TOTAAL	366.173	366.173	

CB0-1CEX2BA-PA – ACTIEF SCHULDBEHEER

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel bevat de verschillende participaties die het Departement FB mee opvolgt, zijnde participaties in sociale huisvestingsmaatschappijen, participaties van PMV en andere projecten. Verder bevat dit artikel de uitgaven uit de back swap met Diestsepoort.

Kredietevolutie:

(duizend euro)		
	VAK	VEK
BA 2023	474	339.106
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

<i>Andere bijstellingen</i>	-258	-32.730
BO 2024	216	306.376
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

Verantwoording kredieten bij ongewijzigd beleid:

Voor PMV wordt 200 miljoen euro VEK ingeschreven voor oude dossiers: TINA (Transformatie, Innovatie en Acceleratie), Arkimedes, Via-Invest, Flanders Care, enz.

Er wordt 55 keuro voorzien voor participaties in sociale huisvestingsmaatschappijen (VAK/VEK).

Het voorzien van een begrotingsruiter voor begrotingsartikel CB0-1CEX2BA-PA is aangewezen omdat er steeds een grote vertraging zit op de verschillende projecten binnen dit participatie-artikel. Bovendien heeft de Vlaamse Regering de afgelopen jaren budgetten ingeschreven ter ondersteuning van de economische groei in de huidige omstandigheden waarbij bedrijven steeds moeilijker aan financiering geraakten. Omdat projecten op het moment van het inschrijven van het budget soms nog onvoldoende concreet zijn, wordt gewerkt met een generiek budget dat later ingevuld kan worden. Het is belangrijk dat op het moment dat de middelen benodigd zijn de Vlaamse Regering haar engagementen kan nakomen.

Voor de beleidstoelichting hieromtrent kan worden verwezen naar de eerste en tweede OD van het ISE Financiële operaties.

Kredietevoluties:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Finocas	0	37.500	Voor Finocas wordt 100 miljoen euro kapitaalvolstorting voorzien (VEK)
Imec I-start evergreen	0	104	Voor Imec Istart evergreen wordt verwacht om 234 keuro op te vragen in 2024.
Volstorting kapitaalverhoging LRM	0	-30.000	Voor LRM wordt voorzien dat alles in 2023 zal opgevraagd worden.
Swaps Diestsepoort	-258	-258	Voor de swaps Diestsepoort wordt 161 keuro voorzien tegenover 419 keuro bij BA2023 (-258 keuro VAK/VEK)
Volstorting FFTF	0	-18.750	Voor FFTF wordt er geen kapitaalvolstorting voorzien in 2024.
Relance Finlab	0	-27.252	Voor Finlab in het kader van het relanceplan werd het saldo opgevraagd in 2023, voor 2024 dient er aldus geen VEK meer voorzien te worden.
Relance Fidimec	0	5.926	Voor Fidimec in het kader van het relanceplan wordt verwacht dat de laatste schijf zal opgevraagd worden in 2024
TOTAAL	-258	-32.730	

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit programma wordt de terugbetaling van de schuld ten aanzien van de federale overheid begroot die het gevolg is van het definitief vaststellen van de autonomiefactor.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2023	68.004	68.004
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>253</i>	<i>253</i>
BO 2024	68.257	68.257
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

De definitieve vaststelling van de autonomiefactor (24,957% voor de aanslagjaren 2018 en volgende) resulteerde in een schuld van de Vlaamse overheid ten aanzien van de federale overheid. De bedoelde schuld werd vastgesteld op 1.017,6 miljoen euro en wordt aan de federale overheid terugbetaald via een gelimiteerde inhouding op de maandelijkse overdrachten.

Tot en met 2023 werd er reeds 332,759 miljoen euro terugbetaald. Bij de BO 2024 wordt de terugbetaling op 68,257 miljoen euro geraamd. De terugbetaling wordt aangerekend op het begrotingsartikel CB0-1CEG2BA-LE dat bij de BA 2021 gecreëerd werd om de opvolging en de transparantie aangaande de terugbetalingen te verbeteren.

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Uitwerking autonomiefactor BFW	253	253	De terugbetaling bedraagt 2% op het bedrag 2024 (inclusief afrekening 2023) van een reeks dotaties uit de BFW.
Totaal	253	253	

Voor de beleidstoelichting hieromtrent kan worden verwezen naar de OD's van het ISE Financiële operaties.

CB0-4CEG2BA-LE – ACTIEF SCHULDBEHEER**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor het aflossen van het kapitaal van de leningen die behoren tot de directe schuld van de Vlaamse overheid.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2023	153.708	153.708
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>-101.849</i>	<i>-101.849</i>
BO 2024	51.859	51.859
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

Verantwoording kredieten bij ongewijzigd beleid:

- Voor de verwerking van de EMTN-leningen die boven *pari* uitgegeven worden, wordt 5,84 miljoen euro voorzien.
- Er wordt nog 151 keuro ingeschreven voor het aflossen van de eventuele opname op het Vlaams Investeringsfonds voor de lokale besturen van het laatste nog aanslepende dossier in Kapelle-op-den-Bos.

Voor de beleidstoelichting hieromtrent kan worden verwezen naar de eerste en tweede OD van het ISE Financiële operaties.

Kredietevoluties:

Onderstaand schema geeft een overzicht van de bijstellingen die gebaseerd zijn op de bestaande aflossingstabellen.

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Aflossing kapitaal bestaande gemeenteleningen	-272	-272	Er wordt 5,02 miljoen euro ingeschreven als kapitaalsaflossing van de bestaande gemeenteleningen. Een marge van 100 keuro wordt ingeschreven als voorziening voor rentevoetherzelingen. In totaal wordt aldus voor de gemeenteleningen 5,12 miljoen euro ingeschreven (-272 keuro).
Aflossing kapitaal nieuw over te nemen gemeenteleningen	40.000	40.000	Voor de overname van de gemeenteleningen in 2024 werd volgens een eerste ruwe raming 40 miljoen euro voorzien aan kapitaal dat zal afgelost dienen te worden in het laatste kwartaal van 2024 (+40 miljoen euro).
Aflossing kapitaal EMTN, Vismijn Oostende en Gemeentelijke Holding	-7	-7	Volgens de bestaande aflossingstabellen dient er in 2024 enkel 266 keuro terug betaald te worden van de overgenomen leningen van de Vismijn Oostende (-7 keuro).
Aflossing kapitaal interne financieringen langer dan 1 jaar	-141.570	-141.570	Er wordt 480 keuro voorzien voor de interne financieringen langer dan 1 jaar die op eindvervaldag komen in 2024 (-141,57 miljoen euro)
TOTAAL	-101.849	-101.849	

CB0-1CEG2BB-WT - ACTIEF RISICOMANAGEMENT

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit programma worden de kosten van de makelaar van de pooling van de verzekeringen gedragen, alsook de verzekeringspremies die diensten zonder rechtspersoonlijkheid betalen binnen de pooling van de verzekeringen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2023	515	515
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BO 2024	515	515
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

In 2024 is geen nieuw beleid voorzien. Er starten geen nieuwe polissen en evenmin een nieuw makelaarscontract. De overige middelen worden voorzien voor de plaatsing van een studie die de opportuniteiten voor de pooling verzekeringen onderzoekt. Door de grootte van de pooling verzekeringen en de verharde verzekeringsmarkt botst de pooling immers op zijn limieten.

1.3.2. Overige entiteiten onder toezicht

DIESTSEPOORT NV

Diestsepoort NV is de eigenaar van het Dirk Boutsgebouw (VAC Leuven), verhuurd aan het Vlaamse Gewest.

Ontvangsten

16.20 Verkopen binnen de overheidssector

De huuropbrengsten die Diestsepoort ontvangt van het Vlaamse Gewest. Deze worden jaarlijks geïndexeerd.

26.10 Renteontvangsten overheid

Dit zijn intresten op de termijnbelegging bij de Vlaamse overheid.

81.70 Andere financiële producten

Het renterisico is ingedekt met *swaps* bij ING. Deze zijn aangegaan door het Vlaamse Gewest maar de recurrente betalingen aan ING worden doorgegeven aan Diestsepoort. Deze post omvat de betaling van de swap-interesten aan het Vlaamse Gewest.

91.31 Aflossing van de schuld binnen de institutionele groep

In 2024 zal een terugbetaling van het krediet van het Vlaamse Gewest plaats vinden voor 2,3 miljoen euro.

Uitgaven

12.11 Algemene werkingskosten

Deze post omvat algemene werkingskosten zoals kosten m.b.t. onderhoud gebouw, erelonen commissaris, verzekeringen, ...

12.21 Algemene werkingskosten binnen de overheid

Het vastgoedbeheer wordt door het Agentschap Facilitair Bedrijf verzorgd.

12.50 Indirecte belastingen

Deze post omvat voornamelijk de niet-aftrekbare btw, de onroerende voorheffing en de te betalen vennootschapsbelasting.

21.30 Rente op schuld binnen de overheidssector

Het gebouw wordt gefinancierd door een obligatie-uitgifte die volledig werd onderschreven door het Vlaamse Gewest. Deze post omvat de intresten die Diestsepoort betaalt aan het Vlaamse Gewest op de lening. Als gevolg van de stijgende rentevoeten zullen we meer intresten moeten terugbetalen. Dit wordt dan weer gecompenseerd met een dalende swapkost (zie 81.70)

VIII. BELEIDSVELD IV. BOEKHOUDING

Binnen het beleidsveld boekhouding is er slechts één gelijknamige ISE.

1. Enig inhoudelijk structurelement: boekhouding

Onder dit ISE worden de taken opgenomen die verband houden met de werkzaamheden rond de boekhouding en financiële rapportering, waaronder:

- de verdere uitrol van het DC Boekhouding;
- de financiële verwerking van de boekhouding van de klanten van het DC Boekhouding;
- alle taken die betrekking hebben op de financiële en boekhoudkundige controles op de entiteiten van de Vlaamse overheid;
- de opmaak van de jaarrekening voor de klanten van het DC Boekhouding;
- het voorzien van een stabiel en betrouwbaar financieel systeem en financiële rapporteringsomgeving.

De volgende prestatie-informatie is relevant voor deze ISE:

Benaming	ISAE 3402
Definitie	ISAE staat voor ' <i>international standards on assurance engagements</i> ' ISAE omschrijft in welke mate interne beheersingsdoelstellingen en interne beheersingsmaatregelen uitgewerkt zijn binnen een service-organisatie van de financiële processen die ze uitvoert voor rekening van haar klanten. ISAE 3402 rapportage focust zich dus op de beheersingsmaatregelen die gerelateerd zijn aan de verwerking van financiële transacties.
Relevantie	Organisaties vragen bij outsourcing van processen die betrekking hebben op de jaarrekening zekerheid bij de juiste uitvoering van deze processen. Voor een dienstencentrum met focus op financiële dienstverlening is een ISAE 3402-rapportage dan ook het middel bij uitstek om op een onafhankelijke manier aan te tonen dat de financiële processen die we opnemen voor de klant op een gedegen manier worden uitgevoerd. Die audit zorgt mee voor het realiseren van een kwaliteitsvolle en betrouwbare boekhouding.
Berekeningswijze	Bij een rapport met een oordeel zonder voorbehoud worden de uitgewerkte beheersmaatregelen allemaal geacht doeltreffend te functioneren in de geauditeerde periode. Bij kleinere afwijkingen kan een rapport met 'oordeel met opmerkingen' aangegeven worden. Bij significante uitzonderingen kan een rapport met 'oordeel met voorbehoud' gegeven worden. De service organisatie dient dan aangepaste beheersmaatregelen uit te werken om de vastgestelde uitzonderingen te mitigeren.
Bronnen	De bron is het rapport dat wordt opgeleverd door de auditor waarin zijn oordeel wordt meegegeven over de interne beheersmaatregelen. Dit rapport wordt ter beschikking gesteld aan de actoren die gebruik maken van de dienstverlener.
Meetfrequentie	Jaarlijks

De streefnorm van bovenstaande indicator wordt besproken onder OD 1 hieronder.

Benaming	Rekeningenrapport over de algemene rekening van de Vlaamse Gemeenschap en de geconsolideerde rekening van de Vlaamse deelstaatoverheid (kort: Rekeningenrapport) + certificering van de individuele jaarrekeningen van de significante rechtspersonen door een bedrijfsrevisor.
Definitie	Het DC Boekhouding stelt voor de rechtspersonen die aangesloten zijn jaarlijks een jaarrekening op. Deze is samengesteld uit de bedrijfseconomische jaarrekening, de begrotingsuitvoering, de ESR-rapportering en eventuele toelichtingen hierbij. Het Rekenhof of de bedrijfsrevisor voert hierop een controle uit en rapporteert daarover in drie certificeringsverslagen, die in onderlinge samenhang moeten worden gelezen. Voor de Vlaamse deelstaatoverheid (= geconsolideerde rekening) wordt een ESR-rapportering opgemaakt die beoordeeld wordt door het Rekenhof.
Relevantie	Een belangrijke taak van het DC Boekhouding is het verzorgen van een kwaliteitsvolle en betrouwbare boekhouding. Het finale resultaat daarvan is een jaarrekening die een getrouw beeld geeft van de betreffende rechtspersoon. Het Rekenhof en/of de bedrijfsrevisor beoordeelt de kwaliteit van de jaarrekeningen op een onafhankelijke manier.
Berekeningswijze	Bij een certificeringsverslag zonder voorbehoud gaat het Rekenhof of de bedrijfsrevisor ervan uit dat de jaarrekening/algemene rekening/geconsolideerde rekening een getrouw beeld geeft van de boekhouding.
Bronnen	De bron is enerzijds het Rekeningenrapport dat wordt opgeleverd door het Rekenhof waarin zijn oordeel wordt meegegeven over de kwaliteit van de opgeleverde jaarrekening van de Vlaamse Gemeenschap en van de geconsolideerde rekening van de Vlaamse deelstaatoverheid. Dit rapport wordt ter beschikking gesteld aan elke burger. Anderzijds is de bron voor significante rechtspersonen die aangesloten zijn op het DC Boekhouding het single audit verslag dat wordt opgeleverd door de bedrijfsrevisor.
Meetfrequentie	Jaarlijks

De streefnorm van bovenstaande indicator wordt besproken onder OD 4 hieronder.

1.1. Strategische doelstellingen

SD 1: We evolueren naar een shared service center, waar de klant centraal staat

Het DC Boekhouding streeft ernaar een duurzame businesspartner te zijn voor de klanten. Dit impliceert dat zij naast de controlerende taak ook inzet op adviesverlening. Het doel daarbij is om te evolueren naar een expertisecentrum voor overheidsboekhouding.

Mijn administratie blijft uiteraard actief de vier gekende pijlers bewaken, met name kwaliteit en betrouwbaarheid, eenvormigheid en efficiëntie, klantgerichtheid en tot slot continue klantenbegeleiding bij transitie.

In 2024 zetten we in op een nog verdere professionalisering van het DC Boekhouding. Daarbij kijken we niet enkel naar toekomstgerichte technologieën, maar professionaliseren we ook onze werking verder. De concrete vertaling van een toekomstgerichte technologie wordt meegenomen bij de voorbereiding van de plaatsing van de overheidsopdracht voor het toekomstige ERP-systeem, het 'Finance On the Move'-project (FOMO). De verdere professionalisering van de werking wordt via diverse initiatieven ingebed in de organisatie. In 2024 voorzien we in een reductie-fase van de implementatiepartners en beogen we om

tegen eind 2024 of begin 2025 tot een gunning te komen van een opdracht inzake de technologie en implementatie van een nieuw financieel systeem dat alle behoeften afdekt.

1.2. Operationele doelstellingen

OD 1: We zorgen voor een kwaliteitsvolle en betrouwbare boekhouding

Het DC Boekhouding blijft werken aan het verbeteren van de kwaliteit van de boekhoudkundige informatie die via interfaces aangeleverd wordt. Zo zorgen we dat vanaf de start van het nieuwe ERP-systeem, de financiële informatie die doorstroomt vanuit de randsystemen correct en transparant wordt ingeladen in het financiële systeem.

In het kader van het FOMO-project brengt het DC Boekhouding de huidige pijnpunten van OraFin verder in kaart. We analyseren daarbij mogelijke oplossingen om het nieuwe ERP-systeem klantvriendelijker, transparanter en eenvoudiger te maken.

In 2024 werkt mijn administratie ook verder aan een verbeterde risicobeheersing door de verdere uitbouw van het *continuous control* monitoring systeem. Manuele controles worden daarbij geautomatiseerd en continu gemonitord om mogelijke afwijkingen direct in beeld te krijgen en te remediëren.

Tot slot zorgt de jaarlijkse audit op de financiële processen via een ISAE 3402-rapportage voor de nodige zekerheid en geruststelling bij de klant omdat het kan bevestigen dat de financiële processen goed worden beheerd. We streven dan ook naar een auditrapport met een oordeel zonder voorbehoud. Voor de nadere informatie over de betrokken indicator, verwijst ik naar de betreffende metafoche onder het ISE Boekhouding.

De budgetten voor deze OD staan op CB0-1CFG2EA-WT.

OD 2: We blijven focussen op eenvormigheid en efficiëntie via gestandaardiseerde processen

Zoals eerder aangekaart, ligt een belangrijke focus in 2024 op de voorbereidingen van de implementatie van het nieuw financieel systeem. Hierbij nemen we de impact op de strategie en interne organisatie van het dienstencentrum zelf mee onder de loep. Zo evalueert mijn administratie onder andere de aanpak voor wijzigingsverzoeken (*change requests*). Concreet wordt onderzocht welke aspecten in het wijzigingsbeheer nog onderbelicht zijn en waar er opportuniteiten zijn om te komen tot een efficiënter, meer voorspelbaar en transparanter wijzigingsbeheer. Doorheen dat proces wordt het DC Boekhouding ondersteund door Digitaal Vlaanderen.

De huidige helpdesktool is *end of life*. Mijn administratie zet dan ook in op de vernieuwing van de helpdesktool voor het verwerken van de *issues* van de klanten. Hierbij gaan we op zoek in het kader van een betere dienstverlening naar een nieuwe tool die focust op een hogere gebruiksvriendelijkheid en een efficiëntere opvolging.

Tot slot werkt het DC Boekhouding ook aan meer uniformiteit binnen de software om zo meer detail te kunnen laten doorstromen naar het grootboek. Zo verhogen we de transparantie van de boekhouding. Die meer fijnmazige informatie kan vervolgens doorstromen naar het subsidieregister.

Bij dat alles houden we een open blik voor mogelijke opportuniteiten om de eenvormigheid en efficiëntie te verbeteren.

Voor het budgettair kader voor deze OD kan worden verwezen naar begrotingsartikel CB0-1CFG2EA-WT.

OD 3: We verhogen onze klantgerichtheid

Klantvriendelijkheid en een goede communicatie gaan hand in hand. Daarom maken we de informatie inzake de boekhoudregels laagdrempeliger voor onze collega's binnen de Vlaamse overheid door bijvoorbeeld de verfijning en aanvulling van de handleiding van de boekhoudregels

Voor de vernieuwing van het ERP-systeem, het FOMO-project, zorgen we voor een grote betrokkenheid van onze klanten. Zo voorziet mijn administratie allerlei initiatieven om haar klanten en stakeholders optimaal voor te bereiden op het nieuwe financiële systeem. We bestendigen het klantenforum waarbij vertegenwoordigers met diverse profielen de betrokken materies als klant mee kunnen valideren. Bij het ontwikkelen van de implementatiestrategie en een opleidings- en trainingsstrategie, voorzien we besprekingen met de klanten waarbij ook de impact op hun werking in kaart gebracht wordt. Dit alles zorgt er mee voor dat bij de effectieve uitrol van het nieuwe financieel systeem een zo klantgericht mogelijke ondersteuning gegeven kan worden.

De uitgaven die nodig zijn om deze doelstelling te realiseren, worden aangerekend op begrotingsartikel CB0-1CFG2EA-WT.

OD 4: We voorzien een jaarrekening die de toets van certificering kan doorstaan

Het Departement FB blijft streven naar een jaarrekening die als betrouwbaar beoordeeld wordt. Hierbij willen we concreet komen tot een gecertificeerde jaarrekening zonder openstaande opmerkingen van het Rekenhof of een bedrijfsrevisor in het certificeringsverslag. Dat streefdoel geldt zowel voor alle rechtspersonen als voor de geconsolideerde rekening en dit voor elk van de beoordelingselementen. Voor de nadere informatie over de betrokken indicator, verwijs ik naar de betreffende metafiche onder het ISE Boekhouding.

Na onze eerdere inspanningen, blijven nu nog de laatste loodjes over, die evenwel nog het meeste werk vereisen. De werven waar het DC Boekhouding in 2024 concreet verder op inzet zijn de volgende:

- Wat betreft de werken burgerlijke bouwkunde: om geen dubbel werk te moeten verrichten, wachten we voor de complexe herijking van de waarderingsregels eerst de verdere adviezen van de Commissie Openbare Comptabiliteit (COC) daaromtrent af. We zetten intussen wel al actief in op de belangrijkste opmerking van het Rekenhof, met name het uitklaren van de problematiek van het eigenaarschap. Dat doel vereist evenwel meerdere jaren intense samenwerking met het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken.
- Voor de waardering van kunstcollecties verwachten we dat de bevindingen van het Rekenhof in de loop van 2024 bekend zijn. Als de aanpassingen op korte termijn realiseerbaar zijn, incorporeren we die al in 2024 in de jaarrekening.
- Voor de ontbrekende waarderings van de terreinen en gebouwen analyseert het DC Boekhouding eerst of de door de verschillende beleidsdomeinen aangereikte bijkomende gegevens volstaan om die vervolgens te vertalen naar de jaarrekening. Indien uit de analyse blijkt dat er nog waarderings van de terreinen en gebouwen ontbreken, vragen we eerst de ontbrekende of onjuiste gegevens opnieuw gericht op bij de betreffende beleidsdomeinen.
- Het belang verplichtingen die niet in de balans zijn opgenomen, de zogenaamde buitenbalansverplichtingen, is recent sterk toegenomen. Het gaat om voorwaardelijke verplichtingen die in de toekomst een belangrijke budgettaire impact kunnen hebben. Van zodra de verplichting definitief wordt, wordt ze als schuld of voorziening geregistreerd in de boekhouding. We intensifiëren de initiatieven om de buitenbalansverplichtingen in de jaarrekening transparant

weer te geven. In dit kader volgt het DC Boekhouding ook het verwachte advies van de COC over de buitenbalansverplichtingen op.

De budgetten voor deze OD kunnen worden opgevolgd op artikel CB0-1CFG2EA-WT.

OD 5: We begeleiden nieuwe en bestaande klanten in hun transitie

Gelet op de aankomende overgang naar een nieuw ERP-systeem is er een instapstop ingelast waardoor geen nieuwe klanten voorzien zijn van het DC Boekhouding in 2024. Dit betekent evenwel niet dat er geen werkzaamheden meer vereist zijn voor deze OD. Bepaalde entiteiten vragen immers een intensieve ondersteuning voor de verwerking van de financiële gevolgen van diverse herstructureringen.

Zo heeft de ontbinding van twee Diensten met Afzonderlijk Beheer (DAB), met name het Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur (Minafonds) en het Vlaams Infrastructuurfonds (VIF) financiële repercussies. Daarnaast vergt ook de fusie van het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie, het beleidsdomein Werk en Sociale Economie en het beleidsdomein Landbouw en Visserij de nodige financiële ondersteuning.

Voor het budgettair kader voor deze OD kan worden verwezen naar begrotingsartikel CB0-1CFG2EA-WT.

1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

BOEKHOUDING, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	AO			TO		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024
ESR-ontvangsten (werking en toelagen (OW))	0	0	0	0	0	0
Toelagen (ontvangsten interne stromen (OI))	0	0	0	0	0	0
Overige (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Hiervoor verwijzen we naar ontvangstartikel **CB0-9CFGAZZ-OI**.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2023	evolutie	BO 2024	BA 2023	evolutie	BO 2024

ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	6.760	534	7.294	6.760	978	7.738
Toelagen (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	6.760	534	7.294	6.760	978	7.738
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Voor de evoluties, verwijs ik naar de inhoudelijke bespreking bij het enige uitgavenartikel bij dit beleidsveld: CB0-1CFG2EA-WT.

Ontvangstenartikelen

CB0-9CFGAZZ-OI – ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Terugstortingen ingevolge de afromingsoefening die bij DAB's en rechtspersonen gebeurt na herverdeling uit bijvoorbeeld de relance- en Oekraïneprovisie worden op dit begrotingsartikel aangerekend.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	0	0	0
Bijstellingen BO 2024	0	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Met het oog op een volgende afromingsoefening in 2024 moet dit begrotingsartikel behouden blijven, maar wordt er bij BO 2024 geen krediet op begroot.

Uitgavenartikelen

CB0-1CFG2EA-WT – EEN CORRECTE BOEKHOUDING VOEREN EN BEWAKEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Deze kredieten dienen ter ondersteuning van de werking van het DC Boekhouding en omvat de kosten voor onderhoud en ondersteuning van het financieel systeem OraFin en de bijhorende rapporteringsomgeving.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	6.760	6.760
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>34</i>	<i>34</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>500</i>	<i>944</i>
BO 2024	7.294	7.738

Aanwending VAK-ruiter	
-----------------------	--

Inhoudelijke toelichting:

De kredietevolutes worden toegelicht in onderstaande tabellen.

Kredietevolutes:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van <i>QB0-1QCE2DW-IS</i>	48	48	Inkanteling DC Boekhouding overdracht IT-budget vanuit VMM
Naar <i>QB0-1QCE2NY-IS</i>	-14	-14	compensatie naar VLM t.b.v. 14 keuro VAK/VEK voor terugdraai "Consultancy Orafin".
TOTAAL	34	34	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Bijstelling betaalkalender	0	444	Versnelling van de betaalkalender aangezien eind 2024 het aanbestedingstraject voor de vernieuwing van OraFin in een eindfase komt.
Werking Financiën en Begroting	500	500	Versterking projectwerking FOMO
TOTAAL	500	944	

Voor de beleidstoelichting hieromtrent kan worden verwezen naar de OD's die hierboven werden toegelicht onder het beleidsveld 'boekhouding'.

VII. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD

1. Apparaatskredieten

1.1. Departement Financiën en Begroting

De apparaatskredieten worden gebruikt voor het betalen van de lonen van de personeelsleden van het Departement FB en voor van de facilitaire, informatica- en communicatie-uitgaven van het Departement FB. Ook de vormings-, welzijnsuitgaven en andere recurrente werkzaamheden van het Departement FB die niet gevat kunnen worden onder één beleidsveld worden vanuit de apparaatskredieten gefinancierd.

PROGRAMMA CA – CB0 - DEPARTEMENT FB

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2023	3	144	0	18.034	18.034
Bijstelling BO 2024	0	31	0	924	924
BO 2024	3	175	0	18.958	18.958

Ontvangsten

CB0-9CAGAZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het begrotingsartikel wordt gebruikt voor toevallige ontvangsten, bijvoorbeeld voor het terugstorten van creditnota's of de verkoop van een voertuig dat niet meer in dienst is.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	3	0	0
Bijstelling BO 2024	0	0	0
BO 2024	3	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De raming is gebaseerd op het ontvangstenritme van de voorgaande jaren en is vrij constant. De raming blijft dus ongewijzigd ten opzichte van 2023.

CB0-9CAGTZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Begrotingsartikel voor ontvangst van gedetacheerde personeelsleden wiens wedden teruggevorderd worden.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	0	144	0
Bijstelling BO 2024	0	31	0
BO 2024	0	175	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

In 2023 had het Departement FB twee personeelsleden gedetacheerd buiten de Vlaamse kabinetten. Bijstelling naar de theoretische budgetlast van beide personeelsleden o.a. door de vele indexeringen de afgelopen periode.

Uitgavenartikelen**CB0-1CAG2ZZ-LO – LONEN****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Budget bestemd voor de lonen, vergoedingen en toelagen van de personeelsleden van het Departement FB.

Kredietevolutive:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2023	16.170	16.170
<i>Index</i>	323	323
<i>Compensaties</i>	169	169
<i>Andere bijstellingen</i>	448	448
BO 2024	17.110	17.110
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

Wegens stopzetting van een terbeschikkingstelling van een personeelslid van Vlabel, wordt het reeds betaalde bedrag (44 keuro) nu terugbetaald. Het Departement Financiën voorziet ter ondersteuning (125 keuro) van haar risicomanagement en haar organisatiebeheer extra wervingen.

Verder voorzien we in 2024 een besparing op de loonkredieten in het kader van efficiëntie en kerntaken – personeel (-52 keuro).

Bij de recente wijziging van (B)VCO werd uitdrukkelijk voorzien dat de Inspectie van Financiën een gericht en systematisch toezicht uitoefent op de toegekende en uitbetaalde subsidies. In kader van dit Verstrengd Toezicht Subsidies (VTS) is ook voorzien in extra personeelscapaciteit. Hiervoor is in 2024, naast extra werkingsmiddelen voor de ontwikkeling van ondersteunende applicaties, een nieuw recurrent budget voorzien van 500 keuro voor personeel.

Kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van <i>CE0-1CAG2ZZ-LO</i>	44	44	Terbeschikkingstelling 1 personeelslid 2023 (9/12)
Van <i>CB0-1CBG2ZZ-WT</i>	125	125	Voor de nieuwe vacature organisatiebeheer en risicomanagement
TOTAAL	169	169	

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Verstrengd Toezicht Subsidies	500	500	Extra wervingen in kader van Verstrengd Toezicht Subsidies

Besparingen	-52	-52	Besparingen loonkredieten i.k.v. efficiëntie en kerntaken – Personeel
TOTAAL	448	448	

CB0-1CAG4ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Variabele weddenkredieten: begrotingsartikel voor ontvangst van gedetacheerde personeelsleden wiens wedden teruggevorderd worden.

Raming op basis van vermoedelijke uitgaven, afhankelijk van de detachering van personeelsleden buiten de Vlaamse overheid. De ontvangst van dit begrotingsartikel wordt aangerekend op CB0-9CAGTZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN.

Kredietevolutive:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

Er worden geen uitgaven verwacht in 2024 van gedetacheerde personeelsleden van het Departement FB die op variabel krediet moeten worden aangerekend.

CB0-1CAG2ZZ-WT - WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het budget is bestemd voor de dagelijkse werking van het Departement FB: verzekeringen, reis en verblijfkosten, erelonen, vorming en preventie van het personeel, maar ook voor kantoorbehoeften, post, telefoon, onderhoud- en herstellingskosten, enz.

De informaticamiddelen van het Departement FB zullen besteed worden aan algemene werkingsmiddelen (licenties en onderhoudscontracten, investeringen in het informaticapark (laptops...), kleine werkaanvragen voor kantoorautomatisering, onderhoud van maar ook het uitvoeren van uitbreidingen en/of wijzigingen aan de IT-toepassingen.

Kredietevolutive:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2023	1.864	1.864
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	4	4
<i>Andere bijstellingen</i>	-20	-20
BO 2024	1.848	1.848
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

Voor de toelichting van de kredietevoluties kan verwezen worden naar onderstaande tabellen.

Kredietevoluties:**(duizend euro)**

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van <i>SG0-1SAC2ZZ-WT</i>	4	4	Selectiecentrum AGO terugdraaien eenmalig gedeelte rugzakje
TOTAAL	4	4	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Efficiëntie en kerntaken - Besparing apparaat 2024 (niet loon)	-20	-20	Generieke besparingsmaatregel op apparaat-werking
TOTAAL	-20	-20	

1.2. Vlaamse Belastingdienst (VLABEL)

VLABEL staat op vraag van entiteiten van de Vlaamse overheid ook in voor de invordering van onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen, administratieve geldboeten en toebehoren.

Een verdere centralisatie van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen bij VLABEL wordt nagestreefd. Begin werkjaar 2023 werd daartoe het regelgevend traject opgestart dat het principe van overheidsbrede invordering van niet-fiscale schuldvorderingen door VLABEL voorziet. In 2024 zetten we verdere stappen in dat traject. Zo zal de datum van inwerkingtreding van de decretale verankering worden bepaald door het uitvoeringsbesluit. De nieuwe regelgeving zal tot gevolg hebben dat de samenwerkingen die met VLABEL worden aangegaan voor de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen zullen toenemen omdat een groter aantal entiteiten van de Vlaamse overheid een beroep zullen doen op de diensten van VLABEL. Hierdoor zal de efficiëntie, effectiviteit en uniformiteit inzake de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen binnen de Vlaamse overheid substantieel worden verhoogd.

In het kader van een verdere stroomlijning van haar processen en een efficiëntere inzet van mensen en middelen zette VLABEL de voorbije jaren in op een aantal interne hervormingen. Zo werd de afdeling Vastgoedtransacties opgesplitst en ondergebracht in enerzijds de afdeling Schatting en Waardering en anderzijds de dienst Vastgoedtransacties binnen de afdeling Juridische Dienstverlening. Die reorganisatie werd verder op punt gezet in 2023 en ook in werkjaar 2024 zal hierop verder worden ingezet via in samenwerking opgemaakte werkinstructies, dit om de dienstverlening verder te optimaliseren. Hiertoe werd ook werk gemaakt van verdere digitalisering. Zo zal de uitgebreide samenwerking met Fednot (e-notariaat) in 2024 op kruissnelheid komen zodat een heel aantal opzoeken automatisch kunnen verlopen en automatisch zullen worden opgenomen in de dossiers. Verder is er ook nog de geplande aansluiting van VLABEL op het Digitaal Uitwisselingsplatform Onteigeningen (DUO) - ontwikkeld en momenteel al in gebruik door MOW -, waarbij het de bedoeling is om, door snellere en duidelijkere ontsluiting van alle benodigde gegevens, de processen rond onteigeningsdossiers verder te vereenvoudigen. Op vlak van de verkopen werd in 2023 een proefproject gestart waarbij beroep wordt gedaan op een gespecialiseerde partner om de online-aanwezigheid van de dienst Vastgoedtransacties te verhogen en een breder publiek te bereiken. In 2024 zal deze samenwerking worden geëvalueerd en zullen op basis van die evaluatie vervolgstappen worden gezet.

De versterking van de medewerkers binnen de dienst Vastgoedtransacties die in 2023 is ingezet, zal in 2024 worden verder gezet om de aankomende pensioneringsgolf op te vangen en de commissarissen en de dienstverlening nog beter te ondersteunen.

PROGRAMMA CA – CE0 – VLAAMSE BELASTINGDIENST

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2023	0	0	0	74.092	75.001
Bijstelling BO 2024	0	0	0	-473	-473
BO 2024	0	0	0	73.619	74.528

CE0-1CAG2ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de loonkredieten voor de personeelsleden van VLABEL.

Kredietevolucie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	67.640	67.640
<i>Index</i>	<i>1.349</i>	<i>1.349</i>
<i>Compensaties</i>	<i>-235</i>	<i>-235</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>-676</i>	<i>-676</i>
BO 2024	68.078	68.078
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

De kredietevolucies worden toegelicht in onderstaande tabel.

Kredietevolucies:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar <i>CB0-1CAG2ZZ-LO</i>	-44	-44	Terbeschikkingstelling van 1 personeelslid 2023 (9/12)
Naar <i>MD0-1MHH2RA-WT</i>	-175	-175	Wegeninspectie meerontvangsten 2023
Naar <i>SH0-1SAA2ZZ-LO</i>	-16	-16	aansluiting van VLABEL bij de aankoopcentrale van HFB.
TOTAAL	-235	-235	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Besparingen	-676	-676	Efficiëntie en kerntaken - Personeelsbesparing 2024
TOTAAL	-676	-676	

CE0-1CAG4ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

De lonen van personeelsleden die worden ingezet voor de bezwaarbehandeling van de planbatenheffing worden gecompenseerd op het Planbatenfonds, aangezien alle inningskosten decretaal moeten worden voorafgenomen op het fonds.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2023	260	260
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	260	260
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

Het krediet wordt constant gehouden op het niveau 2023.

CE0-1CAG2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel omvat enerzijds de recurrente werkingskosten in het algemeen en de werkingskosten op vlak van bureaumateriaal en informatica, en anderzijds de investeringen op deze vlakken.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2023	6.192	7.101
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-730	-730
<i>Andere bijstellingen</i>	-181	-181
BO 2024	5.281	6.190
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

De kredietevoluties worden toegelicht in onderstaande tabellen.

Kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van <i>CB0-1CBG2AA-WT</i> (+)	150	150	verdeling communicatiebudget van Departement FB naar VLABEL
Naar <i>MD0-1MHH2RA-WT</i> (-)	-880	-880	herverdeling meerinkomsten wegeninspectie
TOTAAL	-730	-730	

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Eenmalige werkingskost	-105	-105	Eenmalige rugzakjes (VR2022_0212DOC1326_BIS)
Efficiëntie en kerntaken	-76	-76	Besparing apparaat 2024
TOTAAL	-181	-181	

2. Thema-overschrijdend

De kredieten die hierna worden opgenomen zijn niet specifiek toe te rekenen aan een beleidsveld/programma. Daarom worden ze opgenomen in dit thema-overschrijdend luik.

PROGRAMMA CB - CBO - DEPARTEMENT FB

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2023	875.208	0	0	679.148	1.792.178
Bijstelling BO 2024	-175.729	0	0	317.979	99.283
BO 2024	699.479	0	0	997.127	1.891.461

Ontvangsten

CBO-9CBGAAF-OW – EUROPESE PROJECTEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit is het geraamde Vlaamse deel van de Europese RRF-middelen aan ontvangstenzijde.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2023	531.970	0	0
Bijstelling BO 2024	-100.335	0	0
BO 2024	431.635	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Ten opzichte van het relanceplan Vlaamse Veerkracht van 4,3 miljard euro staan deels Europese financieringsbronnen. Tot bij de BO 2022 werd er uitgegaan van 2,255 miljard euro aan RRF-ontvangsten voor Vlaanderen (enveloppe België = 5,925 miljard euro). De enveloppe per lidstaat bestaat uit een vast en een variabel gedeelte. De definitieve enveloppes werden bepaald op basis van het bbp 2021 (juni 2022).

Op 30 juni 2022 heeft de Europese Commissie op basis van de definitieve bbp-gegevens 2021, de berekening van de maximale financiële bijdrage geactualiseerd die de lidstaten ontvangen uit de Faciliteit voor Herstel en Veerkracht. België kan uiteindelijk rekenen op 4.524,565 miljoen euro aan Europese subsidies. Dit impliceert een vermindering van 23,64% ten opzichte van de initiële enveloppe voor België.

In afwachting van een akkoord binnen het Overlegcomité gaan we uit van een lineaire vermindering van de enveloppes die op Belgisch niveau aan elke entiteit worden toegekend. Zo zou het aandeel van Vlaanderen – voor de volledige relanceperiode – dalen van 2,255 miljard naar 1,722 miljard euro.

Bij de BO 2024 wordt uitgegaan van 821 miljoen euro VEK-uitgaven in 2024 voor relance inclusief 3 projecten. De ontvangsten die hiermee overeenstemmen bedragen 355,1 miljoen euro RRF en 1,1 miljoen euro BAR-middelen (Brexid Adjustment Reserve).

In uitvoering van het REPOWER EU hoofdstuk worden er 75.394 keuro uitgaven in 2024 verwacht. Deze worden volledig met Europese middelen gefinancierd. De corresponderende ontvangsten worden aan dit artikel toegevoegd.

CB0-9CBGAAF-OP - EUROPESE PROJECTEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel heeft als doel om de globale positie (schuld of vordering) van de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap ten opzichte van de Europese Commissie in het kader van Europese subsidies uit te drukken. Verwante begrotingsartikels: CB0-1CBX2AF-PA, CB0-1CBX2AF-LE en CB0-9CBGAAF-OL

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2023	228.065	0	0
Bijstelling BO 2024	348.875	0	0
BO 2024	576.940	0	0

Inhoudelijke toelichting:

We verwachten dat de te verwachten vordering op de EU van 703.387 keuro in 2023 gaat dalen naar 126.447 keuro in 2024 wat overeenstemt met een OP van 576.940 keuro. Dit betekent een bijstelling van 348.875 keuro.

CB0-9CBGAAF-OL - EUROPESE PROJECTEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel heeft als doel om de globale positie (schuld of vordering) van de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap ten opzichte van de Europese Commissie in het kader van Europese subsidies uit te drukken. Verwante begrotingsartikels: CB0-1CBX2AF-PA, CB0-1CBX2AF-LE en CB0-9CBGAAF-OP.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2023	115.173	0	0
Bijstelling BO 2024	-115.173	0	0
BO 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Niet van toepassing want de balanspositie ten opzichte van de EU zal transiteren via het OP-artikel - CB0-9CBGAAF-OP.

Uitgavenartikelen

CB0-1CBG2AA-WT – BELEIDSVOORBEREIDING, COMMUNICATIE EN ONDERSTEUNINGS-ENTITEIT

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het krediet van dit begrotingsartikel wordt aangewend voor het inwinnen van adviezen over en ondersteuning bij de beleidstaken van het Departement FB. Het gaat hierbij o.a. om logistieke en juridische adviezen, consultancy-opdrachten, enz. Dit artikel wordt eveneens aangewend voor de verdere ontwikkelingen inzake de leesbare begroting, de ontwikkeling van de toepassingen BCT, KRAB en het subsidieregister. Tot slot worden ook communicatie-initiatieven en de kosten voor beleidsondersteunend en beleidsadviserend werk over grote projecten en publiek-private samenwerking (PPS) op dit artikel aangerekend.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2023	4.987	4.987
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-215	-215
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	4.772	4.772
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

Om in te zetten op de verdere digitalisering van de processen met betrekking tot BO, BA, meerjarenraming, monitoring en jaarrekening, wordt het projectteam BCT in 2024 behouden. De kosten voor de uitbouw van het dienstencentrum voor het operationeel houden van de applicaties, waaronder BCT, maar ook KRAB, VTS en EMOE, zijn ook voorzien op dit begrotingsartikel. Verder wordt er ondersteuning voorzien voor het in stand houden van de huidige rapporteringen en het ontwikkelen van de nieuwe rapporteringstechnologie. De kost voor het inrichten van de *Cloud*-omgeving voor al deze applicaties is ook begroot op dit artikel.

In de loop van 2024 zullen ook nog de nodige kredieten herverdeeld worden op dit begrotingsartikel ter financiering van het Europees Voorzitterschap. De kredieten zullen worden aangewend ter financiering van een evenement rond prestatie-geïnformeerd begroten en de communicatie hierrond.

Het Departement FB zet in 2024 ook in op het zowel intern als extern delen van kennis. We ontwikkelen podcasts en organiseren interne '*Lunch & Learn*'- en '*DFB inspireert*'-sessies.

Verder blijven we in 2024 inzetten op beleidsontwikkeling. In het kader van de operationalisering van de rol van het Departement FB in het evaluatiebeleid worden er ook voldoende middelen ingezet voor de ondersteuning van de beleidsdomeinen bij de beleidsevaluaties.

Zie ook OD 3-7 van ISE Budgettair beleid hierboven.

Kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van <i>SG0-1SKC2TA-WT</i>	60	60	Terugdraaien van de éénmalige compensatie spending review AGO
Naar <i>CE0-1CAG2ZZ-WT</i>	-150	-150	verdeling communicatiebudget van Departement FB naar VLABEL
Naar <i>CB0-1CAG2ZZ-LO</i>	-125	-125	Naar lonen voor organisatiebeheer en risicomangement
TOTAAL	-215	-215	

CB0-1CBG2AB-PR – VOOR DE AANPASSING VAN DE LONEN MET TOEPASSING VAN CAO'S EN VOOR UITGAVEN IN HET KADER VAN DE MONITORING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden onderstaande provisionele kredieten gealloceerd:

- Indexprovisie: 741.241 keuro in VAK en 736.504 keuro in VEK;

- Provisie Financiën en Begroting: 104 keuro VEK;
- Provisie endogene groei : 6.300 keuro in VAK en VEK;
- Provisie voor de verhoging van de bijdrage aan de pool der parastatalen: 4.791 keuro in VAK en VEK;
- Provisie voor gebeurlijke uitgaven in het kader van de begrotingsmonitoring: 100.000 keuro in VAK en VEK.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2023	235.274	235.274
<i>Index</i>	605.967	601.230
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	11.091	11.091
BO 2024	852.332	847.699
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

Overeenkomstig de op 5 september 2023 door het Planbureau gepubliceerde maandvooruitzichten voor de gezondheidsindex vinden de volgende overschrijdingen van de spilindex door de afgevlakte gezondheidsindex normalerwijze plaats in september 2023, februari 2024 en juni 2024. De sociale uitkeringen worden de maand volgend op de overschrijding en de wedden van het overheidspersoneel 2 maand na de overschrijding met 2% aangepast aan de gestegen levensduurte. Op de indexprovisie 2024 wordt het budgettair effect van de overschrijdingen van februari 2024 en juni 2024 ingeschreven. Hiervoor is 741,2 miljoen euro VAK en 736,5 miljoen euro VEK benodigd of een positieve bijstelling van 606 miljoen euro VAK en 601,2 miljoen euro VEK t.o.v. BA 2023.

Net als de voorbije jaren dient een provisie voor het ondervangen van de kost van de endogene groei 2023 bij de ministeries en de agentschappen met rechtspersoonlijkheid ingeschreven te worden a rato van 6.300 keuro VAK en VEK.

Voor 2024 verwacht de federale pensioendienst (FPD) dat de bijdragevoet aan de pool der parastatalen met 1,5 procentpunt aangroeit ten opzichte van het niveau 2023 (51%). Op basis van de laatst gekende statutaire loonmassa bij de pool aangesloten ARP's wordt de kredietbehoefte geraamd op 4.791 keuro.

Kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Provisie endogene groei	6.300	6.300	Provisie voor het ondervangen van de endogene groei van de wedden van het overheidspersoneel
provisie pool der parastatalen 2024	4.791	4.791	Stijging bijdragevoet pool der parastatalen van 51% naar 52,5%
TOTAAL	11.091	11.091	

CB0-1CBG2AN-PR – REPOWEREU

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de kredieten ingeschreven ter financiering van de Vlaamse projecten in het REPowerEU-hoofdstuk van het aangepaste Plan voor Herstel en Veerkracht.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2023	208.028	20.803
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-208.028	54.591
BO 2024	0	75.394
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
actualisatie VEK behoefte	-208.028	54.591	Op basis van een bevraging bij de beleidsdomeinen wordt een vereffening geraamd van 75,4 miljoen euro
TOTAAL	-208.028	54.591	

CB0-1CBX2AC-PR – VOOR HET ACTIEPLAN ENERGIEEFFICIENTIE EN VOOR STUDIES**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel wordt het volgende provisionele krediet gealloceerd: de provisie voor investeringen i.k.v. actieplan energie-efficiëntie: 7.143 keuro in VAK en VEK.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2023	5.859	5.859
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	1.284	1.284
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2024	7.143	7.143
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

Op 15 juli 2022 stuurde de Vlaamse Regering (VR 2022 1507 DOC.0869/1BIS) het klimaatplan Vlaamse overheid – dat in 2016 werd goedgekeurd en in 2021 een eerste keer werd bijgestuurd – bij in lijn met het op 5 november 2021 door de Vlaamse Regering goedgekeurde extra pakket VEKP-maatregelen: de doelstelling voor energiebesparing wordt opgetrokken van 2,5% per jaar naar 3% per jaar. De middelen die nodig zijn voor de financiering van energiebesparingsmaatregelen en het behalen van de doelstellingen voor de gebouwen en technische infrastructuur, worden beschikbaar gesteld via een vermindering van 3% van het energiebudget van de entiteiten met een energiekost van meer dan 100 keuro per jaar. Die vermindering wordt gecompenseerd naar de centrale provisie voor het actieplan 'Energie efficiëntie' ter financiering van energiebesparingsmaatregelen en het behalen van de doelstellingen voor de gebouwen en technische infrastructuur.

Kredietevoluties:
(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van <i>begrotingsartikel (+)</i>			
Van <i>EB0-1EEB2HU-IS</i>	14	14	Actieplan Energie-efficiëntie
Van <i>EB0-1EFB2LX-IS</i>	79	79	Actieplan Energie-efficiëntie
Van <i>GB0-1GEF2MX-IS</i>	20	20	Actieplan Energie-efficiëntie
Van <i>GB0-1GEF2UX-IS</i>	4	4	Actieplan Energie-efficiëntie
Van <i>HB0-1HAX2ZZ-WT</i>	9	9	Actieplan Energie-efficiëntie
Van <i>HB0-1HEI2MY-IS</i>	72	72	Actieplan Energie-efficiëntie
Van <i>HB0-1HFD2NY-IS</i>	44	44	Actieplan Energie-efficiëntie
Van <i>JB0-1JDB2CY-IS</i>	74	74	Actieplan Energie-efficiëntie
Van <i>KB0-1KFX2EY-IS</i>	24	24	Actieplan Energie-efficiëntie
Van <i>MB0-1MEH2EY-IS</i>	115	115	Actieplan Energie-efficiëntie
Van <i>MB0-1MIH2TY-IS</i>	107	107	Actieplan Energie-efficiëntie
Van <i>MB0-1MIH2UA-WT</i>	15	15	Actieplan Energie-efficiëntie
Van <i>MC0-1MIH2UA-WT</i>	13	13	Actieplan Energie-efficiëntie
Van <i>MD0-1MHH2QA-WT</i>	646	646	Actieplan Energie-efficiëntie
Van <i>QB0-1QCE2DW-IS</i>	40	40	Actieplan Energie-efficiëntie
Van <i>QD0-1QAE2ZZ-WT</i>	6	6	Actieplan Energie-efficiëntie
Van <i>SJ0-1SFC2DY-IS</i>	5	5	Actieplan Energie-efficiëntie
Van <i>SJ0-1SGI2EW-IS</i>	3	3	Actieplan Energie-efficiëntie
Van <i>SJ0-1SHD2FY-IS</i>	5	5	Actieplan Energie-efficiëntie
Limburgse Reconversie­maatschappij	7	7	Vermindering energiebudget LRM met 3% ten behoeven van het actieplan Energie-efficiëntie.
Naar <i>QB0-1QCE2JV-IS</i>	-18	-18	in overleg met HFB en het Vlaams energiebedrijf (VEB) werd beslist om de afro­mingen bij OVAM sinds de inkanteling per 1 januari 2022 in HFB terug te draaien. Dit zou erop neerkomen dat de af­roming 2022 (8 keuro) en af­roming 2023 (10 keuro) worden tegengedraaid. Begrotingsmatig te verwerken als compensatie - van de provisie actieplan EE (CB0-1CBX2AC-PR) : -18 keuro - naar toelageartikel van OVAM (QB0-1QCE2JV-IS) : +18 keuro
TOTAAL	1.284	1.284	

CB0-1CBX2AF-PA - EUROPESE PROJECTEN
Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel heeft als doel om de globale positie (schuld of vordering) van de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap ten opzichte van de Europese Commissie in het kader van Europese

subsidies uit te drukken. Verwante begrotingsartikels: CB0-1CBX2AF-LE, CB0-9CBGAAF-OL en CB0-9CBGAAF-OP.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>33.789</i>	<i>33.789</i>
BO 2024	33.789	33.789
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De kredietevolutie wordt toegelicht in onderstaande tabel.

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Vordering op EU voor Repower EU	33.789	33.789	In uitvoering van het REPOWER EU hoofdstuk worden er voor 20.803 keuro uitgaven in 2023 en 75.394keuro in 2024 verwacht. Deze worden volledig met Europese middelen gefinancierd. Hiertegenover staat een verwacht voorschot in 2024 vanwege de EU ten belope 20% op 208.027 keuro dus 41.605 keuro. Dit impliceert dat Vlaanderen in 2024 een bijkomende vordering heeft op Europa ten belope van 33.789 keuro.
TOTAAL	33.789	33.789	

CB0-1CBX2AF-LE – EUROPESE PROJECTEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel heeft als doel om de globale positie (schuld of vordering) van de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap ten opzichte van de Europese Commissie in het kader van Europese subsidies uit te drukken. Verwante begrotingsartikels: CB0-1CBX2AF-PA, CB0-9CBGAAF-OL en CB0-9CBGAAF-OP.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2023	0	0
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

BO 2024	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

Bij de BO 2024 worden op dit begrotingsartikel geen uitgaven voorzien. Als de balanspositie van de Vlaamse Gemeenschap zou evolueren naar een schuld ten opzichte van de EU dient dit begrotingsartikel om de aflossingen van de schuld te verwerken.

CB0-1CBG2AH-PR – VOOR RELANCEPLAN VLAAMSE VEERKRACHT

Korte inhoud begrotingsartikel:

Er werd in 2022 een eenmalige investeringsprovisie van 4,3 miljard euro ingeschreven ter financiering van het relanceplan Vlaamse Veerkracht.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2023	0	1.109.151
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>-288.184</i>
BO 2024	0	820.967
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

Voor de VEK-inschatting van de relanceprovisie werd vertrokken van de actualisatie van de vereffeningskalenders op de finale VAK-uitvoeringsgegevens 2022. Er werd hierbij gecorrigeerd voor de afwijkingen die werden vastgesteld naar aanleiding van parlementaire vragen over de projecten in het relanceplan.

Bij de BO 2024 wordt uitgegaan van 820.967 keuro VEK-uitgaven in 2024 voor relance.

Kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
<i>Bijstelling VEK behoefte</i>	<i>0</i>	<i>-288.184</i>	
TOTAAL	0	-288.184	

CB0-1CBG2AK-PR - PROVISIE ONDERSTEUNING PROGRAMMATISCHE AANPAK STIKSTOF (PAS)

Korte inhoud begrotingsartikel:

De middelen op deze provisie zijn voorzien om de PAS verder te faciliteren. Het zal ingezet worden zowel voor maatregelen binnen de bevoegdheid van minister Crevits als minister Demir.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2023	0	191.000
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>26.000</i>	<i>-102.000</i>
BO 2024	26.000	89.000

Aanwending VAK-ruiter	
-----------------------	--

Inhoudelijke toelichting:

De kredietevoluties worden toegelicht in onderstaande tabel.

Kredietevoluties:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Stopzettingsregeling donkeroranje	0	20.000	Er wordt voor de eerste maal 20.000 keuro voorzien voor de stopzettingsregeling voor donkeroranje bedrijven
Compensatie nulbemesting	0	3.000	Er wordt voor de eerste maal 3.000 keuro VEK voorzien voor de compensatie nulbemesting
Natuurherstel	0	5.000	Voor Natuurherstel wordt er 5.000 keuro VEK bijgeschreven waardoor het totale VEK voor deze maatregel op 40.000 keuro komt
VLIF-investeringen AEA-stallen	0	-30.000	Het terugdraaien van 30.000 keuro VEK die in 2023 voorzien werden voor de VLIF-investeringen in AEA-stallen
Stopzettingsregeling varkens	0	-126.000	Het terugdraaien van 126.000 keuro middelen die in 2023 voorzien werden voor de stopzettingsregeling varkens
Ter ondersteuning van stopzettingsregels varkens	26.000	26.000	26mio onderbenutting plan Vlaamse Veerkracht wordt ingeschreven in de provisie
TOTAAL	26.000	-102.000	

CB0-1CBG2AM-PR – NOODFONDS OEKRAÏNE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Deze provisie wordt voorzien voor de budgettaire noden ingevolge de vluchtelingencrisis naar aanleiding van het conflict tussen Rusland en Oekraïne.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	225.000	225.000
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>-124.000</i>	<i>-109.000</i>
BO 2024	101.000	116.000

Aanwending VAK-ruiter	
-----------------------	--

Inhoudelijke toelichting:

In de schoot van de Taksforce Oekraïne werden alle lopende maatregelen geëvalueerd waarbij twee conclusies mogelijk waren:

- Verlenging in 2024 en financiering via de provisie Noodfonds Oekraïne.
- Integratie van de maatregel binnen de eigen reguliere werking (en budgetten).

Rekening houdende met een verwachte verlenging van het statuut tijdelijk ontheemden na maart 2024 (te beslissen op het Europese niveau), de verwachte instroom- en uitstroom in 2024 geraamd door Statistiek Vlaanderen en de impact van de hierboven geschetste oefening wordt de provisie voor 2024 geraamd op 101 miljoen euro VAK en 116 miljoen euro VEK.

Kredietevoluties:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Bijstelling budgettaire noden 2024	-124.000	-109.000	Actualisatie op basis van verwachte in- en uitstroom 2024 en de gedeeltelijke continuering van de financiering van de genomen maatregelen uit de provisie Noodfonds Oekraïne
TOTAAL	-124.000	-109.000	

VIII. LIJST MET AFKORTINGEN

AEA	Ammoniakemissiearme
AO	Algemene Ontvangsten
BA	Begrotingsaanpassing
BAM	Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel
BA-JR	Begrotingsaanpassing inclusief herverdelingen en overdrachten, zoals opgenomen in de jaarrekening
BI	<i>Business Intelligence</i>
BIV	Belasting op de inverkeerstelling
BBT	Beleids- en Begrotingstoelichting
BCP	<i>Belgian Commercial Paper Program</i>
BCT	Begrotings- en Consolidatietool
BFW	Bijzondere Financieringswet van 16 januari 1989
BO	Begrotingsopmaak
BU	Begrotingsuitvoering zoals opgenomen in de jaarrekening
BVCO	Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën
CJM	Cultuur, Jeugd & Media
DAB	Dienst met Afzonderlijk Beheer
EDP	<i>Excessive deficit procedure</i> (procedure bij buitensporige tekorten)
EMOE	Eindejaarrekening, Monitoring, Opvolgen en Evaluatie
EMTN	<i>Euro Medium Term Note</i>
ERP	<i>Enterprise Resource Planning</i>
ESR	Europees Stelsel van nationale en regionale Rekeningen
FB	Financiën en Begroting
FFEU	Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eénmalige Investeringsuitgaven
FFTF	Flanders Future Techfund
FOD	Federale Overheidsdienst
FOMO	<i>Finance On the Move</i>
IF	Inspectie van Financiën
IS	Interne stromen (ESR-aggregaat)
ISAE	International Standard on Assurance Engagements
ISE	Inhoudelijk Structuur Element
IVA	Intern Verzelfstandigd Agentschap (van de Vlaamse overheid)
KRAB	overKoepelend Registratie van Advies IF en Begrotingsakkoorden
Lantis	Leefbaar Antwerpen door Innovatie en Samenwerken
LE	Leningen (ESR-aggregaat)
LO	Leningontvangsten
LO	Lonen (ESR-aggregaat)
LRM	Limburgse Reconversie maatschappij
LT	Lange Termijn
MVG	Ministerie Vlaamse Gemeenschap
OD	Operationele Doelstelling
OI	Ontvangsten Interne Stromen (ESR-aggregaat)
OL	Ontvangsten Leningen (ESR-aggregaat)
OP	Ontvangsten Participaties (ESR-aggregaat)
OVAM	Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij
OW	Ontvangsten Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)
PA	Participaties (ESR-aggregaat)
PB	Personenbelasting
PHV	Belgisch Plan voor Herstel en Veerkracht
PMV	ParticipatieMaatschappij Vlaanderen
PPS	Publiek-Private Samenwerking
PR	Provisies (ESR-aggregaat)
RRF	<i>Recovery and Resilience Facility</i> (Herstel- en veerkrachtfaciliteit van de Europese unie)
SD	Strategische Doelstelling

SGP	Stabiliteits- en Groeipact
TO	Toegewezen ontvangsten
VAA	Vlaamse Auditautoriteit van de Europese Structuurfondsen
VAK	Vastleggingskrediet
VBH	Vlaamse Brede Heroverweging
VCF	Vlaamse Codex Fiscaliteit
VCO	Vlaamse Codex Overheidsfinanciën
VEK	Vereffeningskrediet
VEKP	Vlaams Energie- en Klimaatplan
VFLD	Vlaams fonds voor de lastendelging
VFP	Vlaams Fiscaal Platform
VLABEL	Vlaamse Belastingdienst
VLIF	Vlaams Landbouwinvesteringsfonds
VLM	Vlaamse Landmaatschappij
VMM	Vlaamse Milieumaatschappij
VMSW	Vlaamse Maatschappij Sociaal Wonen
VTS	Verstrengd Toezicht Subsidies
VWF	Vlaams Woningfonds
WT	Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)

IX. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'

1. Regelgevingsagenda

Dit is de stand van zaken van de regelgevingsagenda op datum van 12 oktober 2023.

BELEIDSVELD I./ ISE I. BUDGETTAIR BELEID

Programmadedcreet bij de begroting 2024

Omschrijving:

Het programmadedcreet behelst bepalingen tot begeleiding van de begroting 2024. Het voorontwerp van decreet behelst geen punten voor beleidsdomein FB.

Meest recente status:

- 2023 – tweede jaarhelft: op schema

Duiding bij status:

De Vlaamse Regering heeft op 6 oktober 2023 haar principiële goedkeuring gegeven aan het voorontwerp van decreet. De definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering over het ontwerp van programmadedcreet is voorzien op 27 oktober 2023.

BELEIDSVELD II./ ISE II. FISCALITEIT

Decreet tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen

Omschrijving:

Het decreet voert het principe van overheidsbrede invordering van niet-fiscale schuldvorderingen door VLABEL in. Binnen het systeem van de overheidsbrede invordering zal het '*comply or explain*'-principe worden toegepast op de departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen.

Meest recente status:

- 2023 – tweede jaarhelft: op schema

Duiding bij status:

De Vlaamse Regering heeft op 28 april 2023 haar principiële goedkeuring gegeven aan het voorontwerp van decreet. Het voorontwerp ligt momenteel voor ter advisering door de Raad van State.

Decreet tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 en verschillende andere decreten, wat betreft de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens

Omschrijving:

Dit decreet strekt ertoe om de VCF, waar nodig, verder in overeenstemming te brengen met de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) of General Data Protection Regulation (GDPR).

Meest recente status:

- 2023 – tweede jaarhelft: op schema

Duiding bij status:

De Vlaamse Regering heeft op 7 juli 2023 haar principiële goedkeuring gegeven aan het voorontwerp van decreet. Het advies van de VTC werd ontvangen op 12 september 2023. Het voorontwerp ligt momenteel voor ter advisering door de GBA.

Decreet tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat betreft aanpassingen aan het nieuw Burgerlijk Wetboek

Omschrijving:

Met dit decreet worden in de VCF een aantal technische wijzigingen aangebracht die een gevolg zijn van de invoering van het nieuwe Burgerlijk Wetboek. Daarnaast worden de termijnen in het kader van de fiscale meldingsplicht bij de vervreemding van een onroerend goed, bij de opmaak van een akte of attest van erfopvolging en bij de openbare verkoop van roerende goederen, die door het nieuwe Burgerlijk Wetboek *de facto* werden verlengd, teruggebracht naar de oorspronkelijke situatie.

Meest recente status:

- 2023 – tweede jaarhelft: op schema

Duiding bij status:

De Vlaamse Regering heeft op 14 juli 2023 haar principiële goedkeuring gegeven aan het voorontwerp van decreet. Het voorontwerp ligt momenteel voor ter advisering door de Raad van State.

BELEIDSVELD III. /ISE III. FINANCIËLE OPERATIES

/

BELEIDSVELD IV. /ISE IV. BOEKHOUDING

/

2. Decreetsevaluatie-agenda

BELEIDSVELD I./ ISE I. BUDGETTAIR BELEID

/

BELEIDSVELD II./ ISE II. FISCALITEIT

1) Decreetsevaluaties wat betreft de Vlaamse fiscale voordelen voor beschermde goederen

Deze evaluatie omvat de volgende decreten:

- het decreet van 21 april 2017 houdende wijziging van het Onroerend Erfgoeddecreet van 12 juli 2013 en de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 wat betreft de vermindering van het verkooprecht en de schenkbelasting voor beschermde monumenten (Belgisch Staatsblad van 4 mei 2017);
- het decreet van 20 april 2018 houdende wijziging van het wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 wat betreft vermindering van de personenbelasting voor uitgaven voor beschermde goederen (Belgisch Staatsblad van 16 mei 2018).

Indicatieve timing: de ontwerptekst van de decreetsevaluatie wat betreft de vermindering van het verkooprecht en de schenkbelasting voor beschermde monumenten werd opgemaakt in samenwerking met het agentschap Onroerend Erfgoed. Voor wat de decreetsevaluatie omtrent de vermindering van de personenbelasting voor uitgaven voor beschermde goederen betreft, verloopt de evaluatie in samenwerking tussen het Agentschap Onroerend Erfgoed en het Departement FB. De resultaten van de evaluaties zullen normaliter beschikbaar zijn in 2024.

2) Decreetsevaluatie van het wijzigingsdecreet Vlaamse Codex Fiscaliteit van 8 december 2017 met regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen (Belgisch Staatsblad van 14 december 2017)

Indicatieve timing: De resultaten van deze evaluatie zullen beschikbaar zijn in 2024.

BELEIDSVELD III. /ISE III. FINANCIËLE OPERATIES

/

BELEIDSVELD IV. /ISE IV. BOEKHOUDING

/